

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-hasábos peuit sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.
Nyilattör sora 40 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1903.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Kedd, október 27.

Mai számunk főbb közleményei:

- Veséreltek: Tisza István.**
- Arad — Khuen rendelete ellen.**
- Aradi löversenyek.**
- A város szerződésel.**
- Ábrai Lajos jubileuma.**
- A város közgyűlése.**
- Tisza István miniszterelnök.**
- Ós-Buda igazgatója.**
- Tánc: Tánc közben.**
- Csarnok: Két kóber lovag. Irta: Lovik K.**

Tisza István.

Arad, október 26.

Tisza Istvánt megbizta a király kabinetlakitással. A fővárosban megjelenő esztalpok azt írják, hogy nemcsak ellenzéki oldalon, de a kormánypárt bizonyos köreiben is valóságos konsternációt okozott e hír. Kellemetlen ember kerül, úgy mondják, a miniszterelnöki székbe, és ez nagy baj, mert innét is, tulnan is, a politikai pártok minden szögletében megszokták már, hogy a kormány feje mosolygó arccal, lekötelező tekintettel és lehetőleg tánc-lépésekben közeledjék az ellenzék és a kormánypárt rakoncátlan elemeihez.

Hogy mit hozott Bécsből Tisza István, az ma még nem került a nyilvánosság elé. A kilences bizottság kidolgozott programja teljes tartalmában ismeretlen még, s amit e programmon Bécsben változtattak, az titok a bizottság tagjai előtt is. Tisza István, úgy értesülünk, mindkettőt elő fogja terjeszteni a pártnak. Addig, amíg ezt nem teszi, az új kormányelnök álláspontját kritika tárgyává tenni nem

lehet. Hozhatott nemzeti vívmányokat, és elhozhatta magával egy forradalom magvait.

Nem lehet ma még megjósolni egyebet, csak azt, hogy Tisza István csakugyan — kellemetlen ember lesz.

Nemrégiben történt, hogy az egyik ellenzéki párt sok vihart látott, vezére mandátum nélkül maradt. Gescheftelt, gründolt, zabot szállított, s e manipulációk közben elspekulálta a becsületes székely nép ragaszkodását. Volt egy államférfiu, aki gyűlölte és üldözte a politikust, ha vállalkozási irodát csinált a mandátumból. Része volt ennek az államférfiúnak benne, hogy a székely nép átka kimaradt a parlamentből. Hanem aztán fordult egyet a világ. A kormány élére egy édeskés mosolygású férfiú került, míg az előbbi, a vaskezű, félrevonult az aktív politika teréről. Es ezt a pillanatot arra használta fel az új kormányelnök, hogy elődje kerülését odaajándékozta egy nyájas kézmozdulattal a székely kalmárnak. Ilyen volt a kellemes miniszterelnök.

Tisza István másképp cselekedne. No az természetes, hiszen ő kellemetlen férfiú . . .

A szabadelvű-párt és az ellenzék között még nem dördült el az élet-halál harc utolsó ágyulövése, mikor bevonult az országgyűlésre az újdonsült nagyvezér. Még tele volt sárral és szeméttel a parlament padozata; még ott hevert a terem minden oldalán a képviselők egymásról letépdessett becsülete; a gyűlölet tüzétől még izzó volt a levegő és förtelmes: amikor megvillant az új kormányfő agyában egy

nagyszerű politikai alkotás eszméje. Halhatatlan vágyott lenni, mint Deák Ferenc, kinek egy kis végrendelet-hamisítással, amugy is politikai örökösévé avanzsított. Bele akart kerülni a történelembe, és megnyitván a szabadelvű-párt kapuit, bevezette oda egy ködös, szomorú napon az ellenzék legagyarkodóbb csoportját, a szabadelvűség és a régi liberális párt legelkeseredettebb ellenségeit. A nagy szabadelvű tábor abban a pillanatban kezdett el meghalni. A kormány fejét azonban dicsőítették szóban és írásban, mert az ő előzékenységének és szeretetreméltó egyéniségének volt tulajdonítható, hogy beleömlött az olaj a vizes pohárba.

Tisza István az ilyen kolosszális mű keresztülvitelére nem volna alkalmas. No az természetes, hiszen ő kellemetlen férfiú . . .

Az o'aj azonban nem tudott összevegyülni a vízzel. A jezsuita tanok letéteményesei egy percig se fojtották el gyűlöletüket az egyházpolitikai törvények megalkotói iránt. Féltékenység, hatalomvágy kapott lábra a pártnak. S volt egy férfiú, aki megtagadva multját, elfelejtve egész politikai pályafutását, odaszegődött perverz szerelmével a jezsuita gárda mellé, aki segített megfojtani az édes gyermeket, mert szolgálatot vélt tenni vele az idegen jövevénynek. Ez a férfiú a párt vezére, a bájos, az édes szavú miniszterelnök volt.

Tisza István másképp tett volna. No az természetes, hiszen ő kellemetlen férfiú . . .

Tánc közben.

(Angolból.)

Egy előkelő megjelenésű ur, simára beretvált arccal, unottan támaszkodott a bálterem falához. Nem táncolt, hanem csak megfigyelte az előtte lejtő párokat, mialatt így elmerenggett, ajkai körül cinikus mosoly tükröződött.

Egy hölgy állott melléje, akire bizonyára szintén nem volt hatással a tánc, mert néhány ur hiába ostromolta őt egy keringőre. Feltűnő szép volt. A gentleman a hölgyhöz fordult és mosolygott; a hölgy kissé meglepetten válaszolt a tekintetére, azután szintén elmosolyodott.

— Asszonyom úgy tesz, mint én — mondta a gentleman; — csak nézi a táncot.

— Igen, felelte ez hidegen; — nem táncolok; semmi vonzót sem látok abban, hogy egy idegen ur karjai közt ide-oda rángattassam.

— Ah asszonyom, ön elkeseredettnek látszik — Nem; csak keserű vagyok.

— Nem olyan pedig! épen nem nézem olyannak.

— Ez a feltevése mindenesetre hízalgó. A férfi a szeméibe tekintett. Szende kék szemek voltak, sűrű és sötét pillák által beárnyékolva. Gyönyörű szemek ezek, gondolta a férfi s különösen csábítóan látta a félig nyílt ajkakat.

— Jó barátnője önnek lady Dervih? kérdezte az ur.

— Nem; önnek igen?

— Nem.

— Ennek örülök; most legalább tudom, hogy mi nem fogjuk egymást viszontlátni. Menynyivel érdekesebb lenne az élet, ha mindenkivel csak egyszer találkozánk.

— Talán mégis kissé sivárabb volna az élet; az néha igen szívesen találkozom két-szer is az életben bizonyos emberekkel . . . Ha szabad kérdenem: ön sohasem érdeklődött senki iránt?

— Ritkán és ha igen, akkor később mindig csaldótam.

— Ami engem illet, nekem sohsem voltak illuzióim, tehát nem is vesztettem el azokból egyet sem. De önben nem maradt meg semmi ilyen?

— Igen, egy.

— Nem szabad kérdezősködnöm.

— Ha kérdezne, nem felelnék.

— Ha közelebről megismerem majd önt, rá fogok jönni arra.

— Sohsem fog megismerni; különben most nem álltam volna önnel szóba.

— A világ kicsiny.

— S mégis igen nagy!

— De én nagyon szeretném önt megismerni; önt rendkívül érdekel engem!

— Csakugyan?

Most pillantott először a hölgy a férfira.

— Véghetlenül érdekel; ön még oly fiatal — önnek még rózsákat kellene tépnie.

— Azok megsebzik az ember ujjait, — felelte a hölgy nyugodtan.

— Tehát már leszakított? . . . és senki sem volt ott, hogy a szegény megsebzett ujjakat bekötözze?

— Oh igen, de a bekötözésnél a seb még fájdalmasabban tépődik fel . . . Hallgassa csak, milyen keringőt játszanak? . . . Ah, emlékszem már; szeretném, ha mást játszanának.

Alig észrevehető árnyék lebbent át a hölgy arcán.

— Talán elfeledett dolgokat idéz föl a zene a lelkében, asszonyom?

— Olyan dolgokat idéz föl, amelyeket nem feledtem el.

— Az én számomra nem létezik olyasmi, amire szívesen emlékeznék; bárha volna olyan! Lássá, már 45 éves vagyok és még soha sem szerettem.

— Akkor tehát én remélhetnék? — szólt a hölgy gunyosan.

— Igen sokat adnék azért, ha egy kissé kevésbé szomorú tekintetet tudnék a szeméibe hozni. Nem akar engem szomorúságának titkába beavatni?

— Nem, Miért? A veletlen ismertett meg bennünket egymással.

Ah az élet oly rövid, s a gyönyör oly kevés, hogy az embernek igazán nem érdemes a vásárra vinni a saját bőrét. Ezt az axiomát a Széll-rendszer vitte be a miniszterelnöki székbe. Ami népszerűtlen ügy felszínre került a közélet színpadán; ami fájdalmat, visszatetszést keltett a nemzet szívében; amely politikai esemény elkeseredést, gyűlöletet támasztott: *azt mind a korona tette.* Ami hazafias mozgalmat napvilágra vetett a véletlen; ami rokonszenves dolog dagasztani tudta a nép kebelét; ami szobrot ígért, hervadhatlan babérré és örök nagyságot: *azt mind a miniszterelnök tette.*

Tisza István rendszere más lesz. No igen, hiszen ő kellemetlen férfiú . . .

Miniszterelnökségének első napján ennél többet nem kívántunk irni Tisza Istvánról.

* *

Arad — Khuen rendelete ellen.

(A visszautasított rendelet.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 26.

A város mai közgyűlésének egyik, feszült érdeklődéssel várt tárgya volt *Khuen-Héderváry* Károly, mint belügyminiszter leirata, a melyet Hevesvármegye határozatának alkalmából az összes törvényhatóságoknak megküldött. Ebben kijelenti, hogy az önkéntes adófizetés elfogadásának megtagadása a törvénybe ütközik s ha a törvényhatóság ily határozatot hozna, azt, mint belügyminiszter nem fogja jóváhagyni.

A közgyűlés *Barabás Béla* dr. indítványára egyhangulag elhatározta, hogy a miniszter leiratát, miután a törvényhatóság autonómiáját sérti, visszautasítja.

A leiratot *Lócs* Rezső adóügyi tanácsos olvasta föl, s a közgyűlés nagy csöndben hallgatta meg. Az ellenzéken némelyek előrehajoltak, s úgy figyeltek minden szavára. Néha közbeszóltak:

— Nincs joga! Nem lehet!

— A tanács azt javasolja, hogy méltóztassanak a leiratot tudomásul venni — tette hozzá *Lócs*.

Barabás Béla dr. emelkedett szólásra, erős halljuk között. Legelőször a tanácshoz szólt.

— Amint kívánja; hanem azért legalább leülhetnénk?

— A hölgy pillanatig habozott, aztán közönyösen követte őt egy másik szobába. A férfi bíráló szemmel nézte meg őt s halkán így szólt:

— Bár ne lenne ilyen szép!

— Miért?

— Mert — őszintén bevallva — nagyon szeretném önt viszontlátni. Kell, hogy még egyszer találkozzunk. Hiszen mind a kettőnknek közösök az ismerősei.

— Holnap elutazom.

— Halassza el az elutazását néhány napra és ebédeljen holnap velem.

— Nem, sokkal önzőbb vagyok, semmint bárki kedvéért változtassak a rendemen.

— Tehát untatnám önt?

— Nem, de talán nem érdekelné engem.

— Ön őszinte.

— Inkább azt mondja, hogy elvesztettem az illuzióimat.

— Meséljen valamit önmagáról . . . De ne tekintsen félre; szeretem nézni a szemének színét. Nem kékek azok, hanem zöldek.

A hölgy mosolygott.

— Ne kívánja hallani szerencsétlen nők történetét.

— De ha egy nő oly szép, mint ön. Nagyon tudnám önt sajnálni!

— A tanács azt a hibát követi el, hogy a rendes közgyűlések tárgysorozatának összeállítására alkalmával folyton *belügyminiszteriumról*, kereskedelmi *miniszteriumról*, közoktatásügyi *miniszteriumról* beszél, holott a törvényhatóságokkal levelezni, azokhoz leírni csak a *belügyminiszternek*, a kereskedelmi vagy közoktatásügyi *miniszternek* van joga; a miniszter felelős, de a miniszterium nem. A tanács tehát ezt a hibát jövőre kerülje, s a tárgysorozatban ne miniszteriumról, hanem miniszterrel beszéljen. (Helyeslés.)

Ezután áttért magára a leíratra.

A leíratra a következő kifogásaim vannak: Először Aradváros közönsége az adók beszédére vagy annak megtagadására nem hozott határozatot. Lehet, hogy hozni fog, lehet hogy nem, — ez a törvényhatóság tetszésétől függ, de eddig nem hozott. Másodszor, sem a belügyminiszternek, se pedig más miniszternek nem áll jogában oly elbizakodottnak lenni, hogy egy város intelligens közönségének előre kimondani, hogy ezt vagy azt nem határozhat, mert az törvénytelen. Van annyira belátása e városnak és van annyira hazafias és értelmes gondolkodása e város törvényhatósága, hogy a mikor elhatároz valamit, megítélheti azt is, hogy az törvényes-e vagy törvénytelen. Ha pedig olyat határoz, a mi törvénytelen, van arra módja a miniszternek, hogy tegyen valamit. Ez a rendelet se alakilag, se tartalmilag nem helyes, miután Arad városa arra nem szolgált rá, tehát *fölösleges, hiábavaló és értelmetlen*. De a leirat törvénytelen is, mert *beavatkozik a törvényhatóság autonómiájába, önállóságába és függetlenségébe*. Ezt a városnak nem szabad engedni. Ugyanezért indítványozom: mondja ki a törvényhatóság, hogy a *belügyminiszter leiratát, mint fölöslegesét és mint a törvényhatóság autonómiájába ütközőt, tisztelettel visszautasítja*.

A helyeslés után, a mely az indítványt követte, újra nagy csönd lesz. Ugy látszott, mintha várnák, hogy valaki ellene szóljon föl. Senki se állt föl. A főispán kérdezte:

— Senki se óhajt a tárgyhöz szólani?

Senki. Itt ott azt kiáltották: Elfogadjuk.

A főispán kimondta, hogy e szerint a közgyűlés *Barabás* indítványát egyhangulag elfogadja. A jobboldalról valaki átkiáltott *Barabás*nak:

— Gratulálok!

Ezután mindjárt nagy rövidséggel végeztek az összes politikai ügyekkel, a mi annyi-

— Hiszem s azt az egyet meg is vallom, önnek, hogy szívem mégis van. Hanem rossz helyen . . . valahol a nyakam táján. Különben az a legjobb, ha egyáltalán nincsen szívünk — drága dolog az.

— Sokat szenvedett és noha idegenek vagyunk, mégis szeretnék önnek a segítségére lenni.

— Köszönöm — felelte a hölgy halkán — s nagyrebecsülöm az ön szíveségét.

A férfi arcáról a cinikus mosoly már teljesen eltűnt.

— Nem tudom, vajon ön férjnél van-e; nem is akarom tudni. De higgye el, a mai estét ne fogom elfeledni. Talán jobb is nékem, ha nem találkozunk többé. Parancsnak tekintem a kívánságát és kerülni fogok minden alkalmat, a mely módot nyújthatna nekem arra, hogy önt viszontlássam; de tulságosan megindította a — nyakamat.

S a férfi mosolygott, miközben ide-oda igazgatta a gallérját.

Mindketten hallgattak.

Akkor aztán a hölgy felemelkedett.

— Holnap utazom. Jó éjt és isten önnel!

— Bucsuzásul nem nyújtja nekem legalább a kezét?

— Mindenesetre, sőt ime egy szál a lilomaimból.

val könnyebben ment, mert a tanács minden ily átiratot *pártolójával* javaslatot terjesztett be. Ilyenformán *egyhangulag* elhatározták, hogy *hasonló szellemű felirattal* támogatják:

Szeged város főhatárát a magyar nemzeti követelmények megvalósítása érdekében;

Hevesvármegyét az alkotmányt kellő erőlyel és megfelelő módon való megoltalmazása tárgyában;

Kolozsvár városát a kormányzat szellemében mint az összes állami intézményekben és ezeknek külső megnyilvánulásában a magyar nemzeti jelleg érvényesülésére vonatkozó törvények alkotása iránt;

Pozsony és Szatmár-Németi sz. kir. városokat három évet kiszolgált katonák visszatartása ellen.

Szinte megkönnyebbült a közgyűlés, a mikor ezeken a határozatokon tulesett. Senki se hitte, hogy ilyen simán esnek rajta keresztül, s ezeket az egész idő alatt bizonyos izgatottság ilt a lelkeken, a mely most egyszerre eloszlott:

— Csakhogy vége a politikának! — mondták a békés lelkek.

Aradi lóversenyek.

(Második nap.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 26.

Az első nap csendjét már a második nap izgalma váltották fel. A kellemetlen esőzést követő verőfényes délutánon ezernyi tömeg vonult ki a pályára, a fizető helyek is sokkal népesebbek voltak, mint a verseny első napján. Így a bekövetkezett izgalmakhoz és meglepetésekhez nem volt hiányzó publikum sem.

Mindjárt az első szám, a nyeretlennel gátversenye, totalizátor meglepetéssel kezdődött. A kitűnő klasszisu, de kevésbé favorizált *Pongrácz-ló*, *Délipók* érkezett be a hűtes mezőnyből győztesnek, nyergében *Lukács* főhadnagygyal. A szerencsés ticket-tulajdonosoknak a totalizátor négy korona után 54-et, tíz után pedig 136-ot fizetett.

A hadseregi akadályverseny vasárnap is gyönyörűen sikerült. *Zobnatica* és *Kontár* küzdöttek az elsőségért. Heves finish után már már úgy látszott, hogy holtverseny lesz, a mikor *Eltz* br. *Zobnaticzával* hirtelen előnyomult és fél bosszal leverte ellenfelét. *Annie* jó formában indult, de a nagy akadálynál térelőnyt

A férfi megszorította a hölgy kezét, amelyben a virágot átnyújtotta. Egy magas természetű, már öreg, rut asszony sietett most a pár felé.

— Oh, Algerno! . . . Bocsánat, asszonyom! — szólott az öreg asszonyság a hölgyhöz s aztán sietve így folytatta, a férfيهz fordulva: — Kérlek, siess *Lady Dervish* segítségére. Valaki a vendégek közül részeg és éppen a bálterembe esett.

— Azonnal. — felelte a férfi s le sem vette szemét szép hölgyének arcáról.

Ez az arc halott-halvány volt most, majd hirtelen elpirult . . . reszketve szólt a hölgy most a férfيهz.

— Legyen barátságos . . . kérem . . . a férjemmel.

— Istenem! kiáltott fel a férfi, aki mindent megértett és szó nélkül elsietett.

Késő éjjel volt már, mikor a gentleman hazafele kocsizott a feleségével. A felesége: a magas természetű, már öreg, rut asszony szótlanul ült mellette. A gentleman arcán ismét ott tükröződött ajkai körül a cinikus, szomorú mosoly.

vesztett s e miatt kénytelen volt a versenyt feladni.

A mácsai díjnál szokatlan incidens történt, minek következtében a verseny lefuvása előtt kétszer is fel kellett huzni a táblát. Első ízben öt induló volt rajta jelezve: Liptay Béla *Páfrány*-a (Szemere), Schey Pál százados *Alpenrose*-ja (Folberth főh.) és *Barkóczy*-ja (Eltz br. főh.), Wolford István *Sikolus*-a (Nyárai lovászfű.) A totalizátornál Curieuse-t és a két Schey-lovat már erősen megrakták, a mikor Persa versenytitkár hirtelen lehuzatta a táblát s a Schey-lovak számait, a 9-et és 10-et megfordította. E korekció után a jelzés így festett:

4	7	[vertikális csíkok]	[vertikális csíkok]
Szemere	Krause	Folberth	Br. Eltz
A 9.— és 10.—re a tétet visszafizettettek.			
12			
Nyárai			

A közönség élénken érdeklődött, vajjon mi történt a mázsáló körül, mert ott folytak le az előzmények, melyek miatta már be is fogadott két ló nem indult. A következő epizód ennek az oka:

Wolford István szegedi gazdának — a ki olyan zsánerű futtató, mint a tavalyi kisjenői versenyből emlékeztető Dobó István — nem volt lovasa. Hirtelenében az ott kéznél levő *Nyárai* lovászfűt kérte föl, ez pedig nem régen lépett ki Schey százados trainerének, *Mosak* urnak a szolgálatából. A jelzőtábla felhuzása után *Mosak* ingerültséget a mázsálóra ezekkel a szavakkal:

— Az uraknak nem szabad Nyárait lemázsálni. Nem engedem meg, hogy nyeregbe üljön...

A mázsálók azzal feleltek, hogy Nyárainak engedélye van futtatni, tehát lemázsáljuk. Ha a trainernek baja van vele, intézze el verseny után, ahhoz az intézőségnek semmi köze.

Nyárai tehát futott, a két Schey-lovat pedig törölni kellett, mert katonatisztek ültek volna nyergükbe, ezeknek pedig tilos lovászfűkkel egy futamban felvenni a versenyt. Érthető tehát a trainer ingerültsége, a ki, lovak hiányában, kénytelen volt az indulást visszavonni. A versenyt e hosszadalmas előzmények után *Curieuse* nyerte meg.

A következő számot, a 4800 m. simándi nagy akadályversenyt két baleset tette izgalmassá. Már a próbagaloppnál némi ijedelemmel beszéltek Reök István főhadnagy *Diving Bell*-jéről, a mely rendkívül makrancosan viselkedett. A tüzes állat ficánkolt, ugrált, ágaskodott, s azon törekedett, hogy levesse a nyeregből lovasát, *Raus* főhadnagyot. A főhadnagy mesterien fékezte lovát, de a szerencsétlenség mégis megtörtént. *Diving Bell* gyönyörű ugrásokat produkált s a pálya háromnegyed részében szinte kétségbe tette a győztes sikerét, az erdő alatti akadálynál azonban a sáros gyepen megcsuszott, elesett és lovasát az árokba dobta. A következő pillanatban a nyomában vágató *Franciska* az eséstől megijedt s rövidre véve az akadályt, szintén felbukott, maga alá temetve *Kessner* főhadnagyot. A publikum betódult a kettős baleset színhelyére, fogatok és fiakkerek vágattak oda, két ember pedig hordágyat ci-

pelt. Szerencsére nagyobb katasztrófa nem történt. Mindkét kitűnő lovas gyalogszerrel jött be a mázsálóra, s bevezették baj nélkül a két lovat is. *Raus* főhadnagy erősen vérzett a feje. *Kessner* pedig a bal lábát fájalta. *Brück* Gyula dr. gáji orvos részesítette őket segélyben, *Raus* fejébét kimosta és reá kötést alkalmazott. Az egyébként gyönyörűen sikerült futamban az 1800 koronás első díjat könnyen győzve *Eltz* br. vitte el *Hastrmann* nyergében.

Az altisztek gátversenyében *Schultz* örmester bukott fel a lovával. Neki sem történt baja, legfeljebb az, hogy elvesztette a biztosra vett elsőéget. Mikor a baleset után nyeregbe pattant és benyargalt, a főispán kezdeményezéséből gyűjtést rendeztek neki s ezzel kártalanították a veszteségért. A totalizátor e számnál is kitűnően fizetett: négyre 42-öt és tízre 106-ot.

A vigasz-versenyben *Szemere* jött be győztesnek *Kicsi* nyergében.

A részletes eredményt a következő tudósításunk mondja el:

I. Nyeretlenek gátversenye. Táv. 3200 m. 1000 kor. a győztesnek, 200 a másodiknak.
Pongrácz János 46 sh *Délipók* 62.
lov. *Lukács* főh.
Károlyi Mihály 46 pk *Kicsi* 67.
lov. *Raus* főh.

Futottak még: *Czárán* Zoltán 46 stpk *Felicitas* 68½ (lov. tulajdonos), *Krause* *Károly* 46 sh *El Batidor* 67 (lov. *Krause*), *Schey* Pál százados 56 pm *Casimir* 71 (lov. *Eltz* br.), *Folberth* főh. 46 sh. *Kezdő* 69 (lov. tulajdonos), *Sibrik* Sándor hadn. 56 sh. *Primula* 71 (lov. tulajdonos), *Primula* a pálya felénél feladta a versenyt.
Bírói ítélet: Első két hosszal könnyen nyerve, három hosszal harmadik. Tot. 4: 54, 10: 136.

II. Hadseregi akadályverseny. Táv. 4000 m. 1000 kor. a győztesnek, 300 a másodiknak, 100 a harmadiknak és tiszteletdíj a győztes lovának.

Nagy Ákos száz. 46 sh. *Zobnatica* 65.
lov. *Eltz* br. főh.
Lukács E. főh. 66 ph. *Kontár* 74.
lov. tulajdonos
Starhemoerg gr. száz. 46 pk *Bieta* 65.
lov. tulajdonos.

Futottak még: *Lipthay* Gyula főh. 46 ph *Gamota* 68 (lov. *Wimpfen* br.), *Makay* Gyula főh. 46 stpk *Annie* 66 (lov. *Kessner* főh.) *Annie* feladta a versenyt.

Bírói ítélet: Első küzdelem után félhosszal, négy hosszal harmadik. Tot. 4: 16, 10: 49.

III. Mácsai díj. (Eladóverseny). Táv. 1600 m. 1000 kor. a győztesnek, 300 a másodiknak, 200 a harmadiknak.

Fojacsevich A. gr. 36 pk *Curieuse* 67½.
lov. *Krause*
Liptay B. 36 pk *Páfrány* 66½.
lov. *Szemere*
Wolford I. 56 stpm *Sikolus* 70½.
lov. *Nyárai*

Bírói ítélet: Első félhosszal könnyen, rossz harmadik. A győztes 1600 koronáért eladó volt, de nem akadt rá árverező. Tot. 4: 9, 10: 24.

IV. Simándi nagy akadályverseny. Táv. 4800 m. 1800 kor. a győztesnek, s tiszteletdíj a győztes lovának, 500 kor. a másodiknak, 200 kor. a harmadiknak.

Mr. *Field* 66 ph. *Hastrman* 75.
lov. *Eltz* br. főh.
Schey Pál száz. 56 stph *Jagello* 71.
lov. *Folberth* főh.
Vojnich Simon 66 pk *Csinos* 66½.
lov. *Krause*.

Futottak még: *Pongrácz* János gr. hadn. 46 pk *Franciska* 66½ (lov. *Kessner* főh.), *Reök* István főhadn. id. fk *Diving Bell* 75½ (lov. *Raus* főh.) Ez utóbbi két ló felbukott.

Bírói ítélet: Első két hosszal, harmadik öt hosszal. Tot. 4: 11, 10: 28.

V. Altisztek gátversenye. Táv. 2400 m. 50 kor. a győztesnek, 80 a másodiknak, 20 a harmadiknak, a csász. és kir. 3-ik huszárezredbeli altiszti lovak számára.

Sipos tizedes 1 ső század
Veszeli tizedes utász-szakasz
Czinege örmester 1 ső század.
Futottak még hat altiszt. Egynek a lova kitört, egy örmester pedig leesett. Tot. 4: 42, 10: 106.

VI. Vigasz-verseny. Táv. 1400 m. 400 kor. a győztesnek, 200 a másodiknak.

Károlyi Minály gr. 46 pk *Kicsi* 71½.
lov. *Szemere*

Sibrik Sándor hadn. 46 pk *Arvadeány* 71½.
lov. tulajdonos

Futottak még: *Schey* Pál száz 36 sm. *Barkóczy* 72 (lov. *Eltz* br.), *Puteani* István br. hadn. 76 sk *Emmike* 69 (lov. tulajdonos).

Bírói ítélet: Első könnyen három hosszal, négy hosszal harmadik. Tot. 4: 11, 10: 27.

A város szerződése.

(Interpelláció a közgyűlésen.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, október 26

Vasárnapi számunk vezető helyén ujítottuk föl a régi panaszt, hogy a város szerződéseit a tanács még mindig féltékenyen, lakat alatt őrzi, dacára annak, hogy a közgyűlés már ismételt kimondta annak sokszorosítását, és a törvényhatósági bizottsági tagok között való szétosztását. Ennek a jogos panasznak a város mai közgyűlésén kifejezést adott *Mülek* Lajos dr. napirend előtt való felszólalásban, a melyben egyuttal szóvá tette, hogy a *drezdai* kiállítás tanulmányozására küldött városi főtisztviselők mért késnek az arról szóló jelentéssel.

Az ülésnek ezen részéről a következő tudósítást közöljük:

Napirend előtt *Mülek* Lajos dr. két ügyben intéz kérdést a polgármesterhez. A egyik — ugymond — a *drezdai tanulmányut*. A *drezdai* kiállításra a város több tisztviselője a város költségén kiküldetett, még június-júliusban történt, hogy eljártak nagyfontosságú missziójukban, dus tapasztalatokkal térve haza, azonban dus tapasztalataik kincstárát maguknak akarják megtartani. Reméltük, vártuk, hogy arról jelentést fogunk kapni, de nem kaptuk meg. Kéri a polgármestert, a ki szintén részt vett a tanulmányuton, hogy mért késik a jelentés.

A második kérdés: a város a titkos levéltárban őrzött szerződésekre nézve nem egy alkalommal kimondta, hogy azokat *kinyomatja*, miután a város jól felfogott érdeke az, hogy a vízvezeteki, légszesz, villamos, aszfalt stb. szerződések tartalmát ne csak a tisztviselők, hanem a törvényhatóságnak minden tagja ismerje meg. Ez azonban nem történt meg. Kijelenti, hogy nem ismer ennél fontosabb és sürgősebb ügyet, azért kérdi, hogy mikor kapják a bizottsági tagok azt kezeikhez.

Institoris Kálmán polgármester az első kérdésre nézve kijelenti, hogy a kiállítás ügyében oly óriási anyaghalmoz van együtt, hogy azt feldolgozni, a közönség elé bocsátható formába önteni, és végül kimutatni, hogy azokat mint fordíthatja a város a maga hasznára, egy, két három hét alatt nem lehet.

Hogy a szerződések ki nem nyomattak, annak oka az, hogy a nyomtatványokra előirányzott költségvetési összeget az árvaszéki eljárás egyszerűsítése folytán szükségessé vált nyomtatványok fölemésztették; úgy hogy nyomtatványokra a költségvetésben nincs fedezet. Miután ezzel szemben nagyobb megtakarításokat nem értünk el, sőt egyes bevételek nem folytak be — így *Zilahy* bére, a mely két év óta nem fizettetik, s a mely 12,000 koronát tesz ki, — nem akart e nyomtatványok által nagyobb költségzaporulatot előidézni. A légszesz-szerződést különben már leirtatta, de a kinyomtatást az említett ok miatt függőben tartotta.

Műlek Lajos dr. nem veszi tudomásul a választ. A drezdai tanulmányutról szóló jelentéstől nem vár ugyan nagy eredményeket, s azt legkevésbé se várja, hogy attól a hatvan-négy százalékos pótdió le fog szállani, de azért kívánja, hogy azt a jövő közgyűlésre betérjessék. A szerződések kinyomatását nem a Zilahy pénzből akarjuk. Ha arra várunk, akkor talán sohase fogjuk kinyomatni. Fontosnak tartja ezt, mert ha a kinyomatás költségbe is kerül, annak nagy ellenértékei lesznek a megtagarítások, a melyeket a szerződések fontos és helyes betartása által elérünk.

Sariot Domokos főkapitány: Ő, őszintén szólva, mikor a drezdai kiállításra küldötték, nem úgy fogta föl hivatását, hogy arról egy irodalmi munkát adjanak ki, hanem hogy az ott tapasztaltakat hasznukra fordítsák, s ha alkalom van rá, a gyakorlatban érvényesítsék. Példákat hoz föl, hogy a kiállításon tapasztalt felhasználásával a locsolásnál, a város fuvarozásainál stb., mint sikerült emberben és anyagban megtagarítani. Azt hiszi, ez volt az igazi célja a tanulmányutnak.

— Hát a papirgyári bűz dolgában mit tapasztalt? — kérdezte Lukácsy Lajos, de a főkapitány nem felelt.

Variassy Lajos is azt bizonyította, hogy mily nagy anyagot kell a tanulmányutról fel dolgozni, azért kérte, hogy a terminust ne a jövő közgyűlésre, hanem februárra tegyék. A szerződések kinyomatására nézve ajánlja, hogy a költségeket a tégláégetési díjaknál elért többletből fedezzék.

A közgyűlés a drezdai tanulmányutra nézve a válaszokat tudomásul vette, s a város szerződéseire, nézve kimondta, hogy azok mielőbb leirandók és kinyomatandók, s a költségeket (körülbelül 1500 koronát) a tégláégetési díjakból fedezik.

Ábrai Lajos jubileuma.

(Ünnep a kereskedelmi iskolában.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 26.

A kereskedelmi szakoktatásnak, az aradi kereskedelemnek szép ünnepe volt vasárnap Ábrai Lajos, az aradi felső kereskedelmi iskola igazgatójának harminc éves tanári jubileuma. Az ovációk, a melyekben ez alkalomból őt részesítették, a bensőség, a szeretet lengte át, s azt fölülemelték a közönséges jubileum jelentőségén.

Az ünnepély első része délelőtt tíz órakor, a felső kereskedelmi iskola dísztermében folyt le. Itt gyűltek össze az ünneplők. A zöld asztal közepén *Institóris Kálmán* polgármester ült, tőle jobbra az ünneplést számára volt hely főtartva, balra *Urban Iván* főispán ült. A zöld asztal körül ültek: *Schack Béla* dr. kereskedelmi szakoktatási főigazgató, *Szuppán Vilmos*, a budapesti kereskedelmi akadémia igazgatója, *Salacz Gyula* orsz. képviselő, *Bing Vilmos*, az aradi Lloyd-társulat elnöke, *Éles Armin* és *Reinhart Gyula*, az aradi kereskedelmi és iparkamara alelnökei, *Tedeschi Viktor*, az Aradi kereskedelmi testület és az Aradi Kereskedők Köre elnöke, *Variassy Árpád*, kir. tanfelügyelő, *Bogyó Samu*, a budapesti kereskedelmi akadémia tanára, *Somogyi Gyula* dr. felső kereskedelmi iskolai tanár, *Fodor Gyula*, az aradme gyei takarékpénztár vezértitkára, mint a volt tanítványok megbízottja s *Faragó Rezső*, az Aradi kereskedők köre ügyvezető titkára.

A jelenvolt közönség soraiban voltak a többek között: *Dainoki Nagy Lajos* alispán, *Sariot Domokos* főkapitány, *Posgay Lajos* dr. főorvos, *Frint Lajos* aradi és *Lilla János* szemlaki ág. ev. lelkész, *Szikra Lénárd* minorita ál-

dozár, *Burián János* a főgimnázium, *Boros Vida* a főreáliskola, *Almási T. Pál* a polgári fiúiskola, *Kovács Vince* a kereskedő-tanonc iskola igazgatója, az összes középiskolák tanárai közül számosan, *Hegyi Albert*, az Aradi Kereskedők Köre alelnöke, *Marschall Lajos* dr. és *Edvi-Ilés László* kereskedelmi és iparkamarai titkárok, a lippai felső kereskedelmi iskola tanári kara *Tóth* igazgató vezetésével, végül a helybeli kereskedők, a pénzügyi és kereskedelmi tisztviselők nagy számmal.

Az ünneplők soraiban, a hölgyek számára fenntartott helyeken volt az ünneplést igazgató felesége és leánya, továbbá *Szabó Pálné* és dr. *Novák Iona*, a felső leányiskola tanárnői, dr. *Somogyi Gyuláné* és még többen.

Az ünnep a Hymnusszal vette kezdetét, a melyet a felső kereskedelmi ifjusága énekelt el, az összes jelenlevők pedig állva hallgatták végig.

Institóris Kálmán polgármester megnyitva az ünnepet, pár szóval vázolta annak jelentőségét, üdvözölte a megjelenteket, azután föl-kérte *Éles Armin* vezetésével *Magyary Ferencet*, *Dobiaschi Józsefet*, *Hegyi Albertet* és *Földes Somát*, hogy *Ábrai Lajost* az ünnepélyre hívják meg.

Ábrai Lajost, a mikor a küldöttséggel visszatért, éljenzésekkel fogadták, helyet foglalt a polgármester jobbja, s megindultan hajlongott a közönség felé.

Institóris Kálmán polgármester, mint a felügyelő bizottság elnöke hosszabb, tartalmas beszéddel üdvözölte a jubiléumot. „A tanárok és tanítók a nemzet valódi napszámosa!”, ebből a mondásból indult ki, a mely valóban ráillik az ünneplésre, aki harminc év előtt, mint ilyen, vagyis, összeköttetések nélkül jött ide, s küzdötte fel magát. Meltatta érdemeit az aradi felső kereskedelmi iskola, majd annak internátusának létesítése körül. A maga üdvözlésén kívül tolmácsolta az aradi kereskedelmi és iparkamara, az aradi kereskedelmi testület, az Aradi Kereskedők Köre, s az aradi felső kereskedelmi iskola ifjuság-segélyező-egylete üdvözlését és szerencsekívánatait.

Schack Béla dr. kereskedelmi szakoktatási főigazgató, hangsúlyozta, hogy az ünnep jelentősége kihat az iskola és a város falain túl, és kiterjed az országra, a melynek szak-körében *Ábrai Lajos* munkásságát ismerik. Majd ismertette az ideális törekvéseket, a lyeket, a melyeket az ünneplést a kereskedelmi szakoktatás tökéletesebbé tételén folytatott. Azután átadta az ünneplésnek *Wlassics Gyula* dr. vallás- és közoktatásügyi miniszternek ez alkalomból hozzá intézett üdvözlő levelét.

A miniszter levele, a melyet *Somogyi Gyula* dr. olvasott föl, így hangzik:

Tekintetes *Ábrai Lajos*

felső kereskedelmi iskolai igazgató urnak

Arad.

Ertesültem, hogy Tekintetességed a folyó hó közepén töltötte be tanári működésének harmincadik esztendejét.

Ezen a kalommal őszinte elismeréssel emlékezem meg Tekintetességednek érdemes munkásságáról, amelyet a közművelődés javára a tanítás és nevelésügy — különösen a kereskedelmi szakoktatás — szolgálatában s társadalmi téren is mindig oly lelkes buzgalommal fejtett ki.

Kívánom, hogy tekintetességed ismert ügybuzgóságával erőinek teljes épségében a jövőben is még igen sokáig lehessen vezetője a gondjaira bízott intézetnek, és követendő példája az ifjuságnak, a melynek hazafias és erkölcsös nevelésében elért sikerek a legmértöbb és legbecsesebb jutalmát képezhetik Tekintetességed lelkiismeretes fáradozásának.

Fogadja szíves üdvözlőm nyilvánítását!

Budapestben, 1908. évi október hó 23-án.

Wlassics.

Szuppán Vilmos, a budapesti kereskedelmi akadémia tanára, mint a kereskedelmi iskolai tanárok országos egyesületének elnöke üdvözölte *Ábrai* Lajost, mint az egyesület választmányi tagját.

Az aradi felső kereskedelmi iskola tanári karának üdvözlését *Somogyi Gyula* dr. tolmácsolta, szép szavakkal, a szeretet hangján.

Fodor Gyula a volt tanítványok üdvözlését tolmácsolta tartalmas, a közönség helyeslésével kísért beszéddel. Azt hiszi, — ugymond, — a volt tanítványok üdvözlése egyik legszebb levele a barokkoszoronak, a melyet *Ábrai* Lajos ma átnyújtottak; tanuskodik az ő munkálkodásának eredményéről, miután tanítványai mind hasznos polgárai lettek a hazának.

Ábrai Lajos sorra köszönte meg az üdvözléseket. Hogy nem tért ki az üdvözlés elől, a mint szeretete volna, azért nem tette, mert úgy érezte, hogy az ünneplés nemcsak neki szól, hanem az eszméknek, a melyekért küzdött. A sok kitüntetés, a mely ma érte, végtelenül boldoggá teszi őt és erőt ad a további küzdésre. Különösen jól esik neki főnökének, *Wlassics Gyula* vallás- és közoktatásügyi miniszternek üdvözlése, a melynél szebb, nagyobb jutalmat pályáján nem is kívánhatott, s az aradi kereskedelmi testületé, a mely neki módot adott, hogy azzá legyen, ami most. Sorra megköszönte mindenkinek az üdvözlést és kérte a megjelenteket, hogy tartsák őt meg továbbra is rokonszenvében.

Végül a mostani tanítványok részéről *Losonczy Béla* III. osztályu tanuló tolmácsolta, az igazgató iránti ragaszkodást ügyes, hatásos elmondott beszéddel. *Ábrai* megindultan válaszolt, lelkükre kötve az ifjaknak a régi intelmet: „Imádkozzál és dolgozzál.”

Az ifjuság elénekelt a szöveget s *Institóris* polgármester a szép ünnepet berekesztette.

Este, ugyancsak a felső kereskedelmi iskola dísztermében társasvacsera volt, a melyen körülbelül százhuszan vettek részt. E'sőnek *Institóris Kálmán* polgármester az ünneplést köszöntötte föl, aki válaszában Arad város polgárságát éltette. *Reinhart Gyula* az aradi kereskedelmi és iparkamara, *Kálmán József* az aradi kereskedők köre nevében éltette *Ábrai* Lajost. *Székely Salamon* a vendégeket köszöntötte föl, a kiknek részéről *Schack Béla* dr. kereskedelmi szakoktatási főigazgató ötletes tosztban Arad kereskedelmi szaktestületeinek virulására emelte poharát. *Frint Lajos* ág. ev. lelkész az ünneplést nejt éltette. *Variassy Árpád* tanfelügyelő *Székely Salamon* a „székely”, aki sohasem támad és sohasem bánja, s az ujkori bölcsőt, a ki szintén *Salamon* köszöntötte; az viszont *Ábrai* Lajost éltette. *Révész Adolf* *Ábrai* Lajosné s a többi jelenlevő hölgyekre emelt poharat, végül *Tolnai János* dr. és mások mondtak még felköszöntőket, a melyek sora a társasvacserával együtt csak éjfél felé ért véget. A társasvacsera konyháját, mindenkinek megelégedésére *Braun* és *Schuch*, a Milleniumi gazdák látták el.

A jubileumra a távirati és levélbéli üdvözlések egész halmaza érkezett az ünnepléshez. Üdvözlő levelet küldött *Mártonfy Márton* kultuszminiszteri osztálytanácsos, iparoktatási főigazgató, *Gaál Jenő* műegyetemi tanár, az aradi kereskedelmi és iparkamara volt titkára, a ki, mint levelében írja, szintén résztvett az intézet alapításában.

Üdvözlő táviratot küldöttek: *Sárkány Sámuel* bányakerületi ág. ev. püspök, *Marki Sándor* dr. kolozsvári egyetemi tanár, *Laukó Albert* az erzsébetvárosi főreáliskola igazgatója, az ország mindenik felső kereskedelmi iskolájának tanári kara, *Schack Béla* dr., aki az ünneplést nejt üdvözlését és a volt tanítványok közül számosan.

SPORT.

+ Zárólövészet. Az aradi polgári lövészegylet által október 24—25-én tartott zárólövészetben díjat nyertek.

Mozsár díj: *Domonkos Lajos* 14 T 26, *Kosztka Emil* 10 T 26, *Feszler Károly* 10 T 17, *Kuszálék Ferenc* 10 T 17, *Müller József* 9 T 23, *Klein Ignác* 9 T 17, *Magyari Ferenc* 9 T 16, *Gábor András* 7 T 12, *Domonkos Gyula* 6 T 11, *Weisz Dávid* 5 T 10 körrel.

Kör díj: *Feszler Károly* 3 T 18, *Müller József* 3 T 16, *Kosztka Emil* 3 T 16, *Klein Ignác* 3 T 16, *Domonkos Lajos* 3 T 14, *Magyari Ferenc* 3 T 13, *Weisz Dávid* 3 T 12, *Gábor András* 2 T 17, *Kapp János* 2 T 16, *Kuszálék Ferenc* 2 T 11 körrel.

Mély lövés: Kuszálik Ferenc a legjobb szegélyvéssel, Müller József, Koszka Emil, Domonkos Lajos, Gábor András 4—4 legjobb szegélyvéssel.

Pisztoly legtöbb találo Feszler Károly, Hady Antal, Meer Armin, Kapp János.

Pisztoly mély lövés: Hady Antal.

Tisza István miniszterelnök. A válság megoldása.

(Tisza megbízást kapott. — Az új kabinet szervezése. — A katonai program módosítása.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, október 26.

Hosszu vajudás után a válság ma a megoldás ösvényére lépett: a király *Tisza István grófot a kabinetalakítással megbizta.* Tisza István ma már Budapestre jött és megkezdte a kabinetalakítás munkálatait.

A szabadelvű-pártban *Tisza István akciójának sikerét biztosítottak látják.* Kijelentései, a melyet megbízatása után tett, általános megnyugvást keltenek nemcsak a szabadelvűpártiak közt, de az ellenzék egy részén is. A békés megoldást, a harcban pedig az alkotmányos fegyvereket hangoztatta, és ez a program nagy bizalmat keltett iránta.

A válság megoldásának első teendője, hogy a kilences bizottság a katonai programon a király által követelt módosításokat fogantossza. Ezek a módosítások nem lényeges természetűek és *semminő jogfeladást nem tartalmaznak.* Azután ezt a programot a szabadelvű párt szerdán este tartandó konferenciáján tárgyalja és *szombaton előreláthatóan már az új kormány a képviselőházban bemutatkozhatik.*

A mai eseményekről a következő táviratokat adjuk:

Tisza István megbízatása.

Félhivatalosan jelentik:

Tisza István grófot ma reggel 9 órakor ő felsége egy órai magánkihallgatáson fogadta és megbizta őt a kabinetalakítással. Tisza István gróf a kihallgatás után megbízatásáról a következő nyilatkozatot tette:

Ő felségétől megőzést kaptam a kabinetalakításra oly körülmények közt, a melyek *parancsolólag köteleességemé tették,* hogy a koronát és az országot közügyeinek eme súlyos állapotában ne hagyjam felelős kormány nélkül. Az a program, melyet a függőben lévő katonai kérdések tekintetében a kormány elő fog terjeszteni, a kilences bizottság eddigi egyhangú megállapodásainak *csak aránylag lényegtelen módosításait igényli.* Ezirányú kérésemet megelőző elő fogom terjeszteni a kilences bizottságnak; egyúttal kérni fogom, hogy a módosításokat az eredeti szöveggel együtt terjeszse a párttervezet elé. Ekként mindenki hü képet alkothat magának azon módosítások hordereje felől, melyek szükségesek, hogy a szabadelvű párt kabaléből kormány alakulhasson, az ország az anarchiától, a konfliktus veszélyétől megmentessék.

Reményem van rá, hogy az előterjesztett program *megnyugvást fog kelteni az országban* és rá fogja bírni az ellenzékét is, hogy további akadályt ne gördítsen a válto-

zatlan ujonclétszám és a költségvetési meghatalmazás megszavazása elé. *Első sorban ezen cél békés elérésére fogok törekedni,* és csak ha az ellenzék magatartása tenné eke-rülhetetlenné a harcot, fognám azt a *parlamentarizmus szellemével megegyező alkotmányos fegyverek igénybe vételével megküzdeni.*

A megbízás előzményei.

A Bud. Tud. -nak táviratozzák Bécsből:

A magyar miniszterek és *Tisza István gróf* tegnapi közös kihallgatása délután 2—5 óráig tartott, hosszabb ideig, mint ahogyan tervben volt, mert délután négy órára más ügyben a közös miniszterek, *Goluchovszki gróf, Pitreich lovag altábornagy és Burián* szintén közös kihallgatásra voltak meghiva.

Lukács László pénzügyminiszter óhajára, a kinek egyedüli missziója az ellenzék kiegyenlítése, a történetek után úgy látszik sikerrel járt, a szabadelvű párt kilences bizottsága ma este hat órára kitűzött ülését *holnap délutánra halasztotta* el s ebben az ülésben *Tisza István gróf,* mint kijelölt miniszterelnök szintén meg fog jelenni.

Beavatott körökben hire jár, hogy a megállapodás stádiumában levő kormányprogram a kilences bizottság munkálattól *lényeges eltérést nem mutat* és hogy az előbbi az utóbbiban foglalt elvek egyikét sem adja fel. Csak a program megszövegezése okozta az eddigi nehézségeket. *Tisza István gróf,* valamint *Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök és Lukács László pénzügyminiszter* ma délután 3 órakor utaztak vissza Budapestre és *Tisza István gróf* a pályaudvarról azonnal a szabadelvű pártkörbe ment.

Apponyi — Tiszáról.

Fővárosi tudósítónk táviratozza: *Tisza István grófnak miniszterelnökké történt kinevezése ma korántsem keltett kellemetlen hangulatot még Tisza ellenesei körében sem.* Sőt el lehet mondani, hogy általában *bizonyos megnyugvással* fogadták mindenfelé, mert azt remélik, hogy a parlamenti békét hozza meg.

Fővárosi munkatársunknak alkalma volt ma *Apponyi Albert gróf* képviselőházi elnökkel beszélni, aki az újabb nevezetes fordulatról ezeket mondta:

— Én teljesen objektíve nézem a dolgokat és *miként soha, most sem csinállok személyi politikát.* Mindent attól teszek függővé, hogy a kilences bizottság megállapodásai mennyiben maradtak meg. Ugy értesülök, hogy bizonyos eltérések vannak az eredeti programtól. Miben áll ez az eltérés? *Lényeges-e, vagy nem,* ez a kérdés. Rendkívül fontosnak tartom ezt már azért is, mert a bizottság a felségjogokat és a nemzeti jogokat össze nem tévesztette és a még a felségjogokat a törvény értelmében teljes épségökben érintetlenül hagyta, a nemzeti jogokból sem engedett. Be kell várni tehát *Tisza megérkezését,* ő fogja megismertetni a dolgokat. *Tisza* különben ma este érkezik és a kilences bizottság holnap délelőtt tíz órakor tartja megzáró ülését.

Ennyit mondott *Apponyi.* A békét a szabadelvű pártban előreláthatólag megcsinálja *Tisza.* Sőt azt tartják, hogy *összesség fogja forrasztani a szabadelvű pártot.*

A képviselőház összehívása.

A *Szederkényi-párt* küldöttsége (*Szederkényi Nándor, Bartha Miklós, Holló Lajos és Lovász Márton,* ma délelőtt fölkereste a kép-

viselőházban *Apponyi Albert gróf* képviselőházi elnököt és átnyújtotta neki a képviselőház összehívását célzó kérvényét. *Apponyi Albert gróf* átvette ugyan a kérvényt, de kijelentette, hogy miután ő, mint a kilences bizottság tagja, nem elnökölhet azon a házülésen, a melyen a bizottság által kidolgozott programtervezetet bíráló tárgyává teszi, a Ház összehívása dolgában nem érzi magát hivatva intézkedni. Erre a bizottságot átvezette *Tallian Béla* alelnökhöz, a ki a kérvényt átvevén, kijelentette, hogy a képviselőházat *csütörtök délelőttre* fogja összehívni.

Ennek folytán már déiben az alábbi meghívókat küldték szét:

A képviselőház e hó 29-én,
csütörtökön ülést tart.

Tass: Károly,
a képviselőház irodalgazdája.

Az ülésen a *Szederkényi-párt* tudvalevőleg a kilences bizottság működésével foglalkozik. Azt hiszik, hogy ott már bemutatkozik *gróf Tisza István* kabinetje.

Tisza és a pártok.

A *szabadelvű pártkörbe* az első pozitív hír délelőtt tizenegy órakor érkezett. Nagy megnyugvást okozott, a mikor ezzel kapcsolatban az is köztudomásra jutott, hogy a király a kilences bizottság programjához alapján hozzájárult és csak lényegtelen módosításokat kíván.

Általában azt mondták, hogy várni kell az ítélettel, a mig ismeretes lesz *Tisza* programja. A pártban jelen volt a többek között *Andrássy Gyula gróf, Hegedüs Sándor, Tallian Béla, Dániel Gábor, Bolgár Ferenc, Ságly Gyula* és ötven-hatvan párttag.

Andrássy Gyula gróf a köréje sereglő képviselőknek ezeket mondotta:

— Hiszem, hogy *Tiszának sikere lesz.* Nem hiszem, hogy *István* olyanra vállalkozott volna, ami ez idő szerint nemcsak az ellenzéken, hanem a kormánypárton is keresztülvihetetlen.

A *szabadelvű párt régibb tagjai* nem titkolták örömeiket *Tisza* újabb megbízatása fölött.

A *volt nemzeti pártiak* részéről *Ságly Gyula* így nyilatkozott:

— Nem lehet addig ítéletet mondani, a mig *aktákat nem láttunk.* Látni kell a kilences bizottság tervezetét és *Tisza* programját.

A régi szabadelvűeknek az volt a nézete, hogy a *volt nemzeti párt* zömének nem lesz kifogása *Tisza István* miniszterelnöksége ellen.

Ellenzéki körökben közömbösen veszik *Tisza* megbízatását. Azt tartják, nem a személy az irányadó, hanem a *program.* Ha *Tisza* új programot hoz és becses vívmányokat ad, úgy a békés kibontakozásnak semmi sem áll útjában. A függetlenségi, bár hangsúlyozzák, hogy nem személy, hanem *program* kell, mégis jobban szerették volna *Lukács* miniszterelnökségét, mint *Tiszáét.*

Szederkényiek lázítanak *Tisza* ellen. Első dolga lesz, mondják, a képviselőházat ex-lexben feloszlatni, csak azért, hogy erővel vessen véget a jogos nemzeti küzdelemnek.

Tisza kilátásai.

Bécsből jelentik táviratban:

Körber ma reggel fél nyolctól kilencig tanácskozott *Tisza Istvánnal.*

Tisza a tegnapi tanácskozások eredményét írásba foglalva adta át a királynak s a király annak alapján bizta meg őt a kabinetalakítással, egyben elfogadva *Héderváry lemondását*.

Tisza István Bécsbe utazása előtt kijelentette, hogy ha változásokat hoz Bécsből, feltétlenül szükségesnek látja, hogy azokhoz a kilences bizottság és a szabadelvűpárt hozzájáruljon és csak azután lát hozzá a kabinet megalakításához, ha ezt a hozzájárulást megnyerte és így magát a bizottsággal és a párttal fedezni tudja.

A félhivatalos *Magyar Nemzet* ma esti száma a következő bécsi tudósítást közli:

Ma egészen más és sokkal kedvezőbb Tisza István gróf helyzete, mint a minő első deignálása idején volt, mert azóta a viszonyok úgy alakultak, hogy Tisza magára a szabadelvű párt összeségére, értekezlete által megállapítandó és az által ratifikálandó programjára, mint *biztos alap*, áll és ez alapon számíthat nagy feladatában, a melyet békés és parlamentáris uton igyekszik elérni, az egész párt támogatására.

Az új kabinet.

Bécsi politikai körökben azt hiszik, hogy az új kormány megalakítása nem fog nehézségekbe ütközni és tagjai legközelebb ki lesznek nevezve. Bécsi hírek szerint valószínűleg *Lukács* lesz a pénzügyminiszter, *Hieronymi belügyminiszter*; a többi tárca betöltéséről Bécsben mit se tudnak.

Budapestről táviratozzák: A kormányalakítás személyi részéről sok szó esett már politikai körökben. Általános a nézet, hogy a kabinet *Lukács* és *Kolossváry* kivételével újja alakul, s némelyek szerint *a volt nemzeti párt két tagja is helyet nyer benne*. A volt nemzeti pártban biztosra veszik, hogy Tisza Apponyinak is felajánl egy tárcát.

Miniszterekül emlegetik *Hieronymi Károlyt*, *Zselénski Róbert* grófot, *Nagy Ferencet*; államtitkárokul: *Kristóffy Józsefet*, *Pap Gézá*t, *Feilitzch Arturt* és *Bolgár Ferencet*.

A *M. Sz.* ma esti száma írja:

Tisza megbízatása tisztán *személyi politikának* volt a következménye. *Lukács* azal a befejezett tényvel ment Bécsbe, hogy a válság *Apponyival* egyetértően minden nehézség nélkül megoldható, akkor is, ha a király a kilences bizottság programjának módosítását óhajtja. A királynak azonban nemcsak a program ellen volt kifogása, hanem a válságot oly kabinettel óhajtotta megoldani, a melyben Apponyi nincs benn. Ezért Tiszát kellett választani, a ki nemcsak arra volt hajlandó, hogy Apponyi nélkül is alakít kabinetet, hanem főképen arra, hogy *Apponyi nélkül* alakítson kabinetet.

Az új miniszterium tehát mindenképen *Apponyi nélkül* alakul meg, de nem biztos, hogy *Apponyiék* nélkül. Kétségtelen, hogy *Lukács* és *Kolossváry* a király egyenes óhajára, sőt parancsára tagjai maradnak a kabinetnek. Ugylátszik, hogy *Lukács* nagyon szabadkozott, de a király határozottan követelte, hogy tárcáját megtartsa.

A kabinet tagja lesz még biztosan *Hieronymi*, ugyszintén az *Andrássyak* egyike, mint a felség személye körüli miniszter. A többi tárca betöltése a szabadelvű párt egyes frakciójával folytatandó alkudozások eredményétől függ.

A király módosításai.

A *Pester Lloyd* mai esti lapja a következőket írja:

Tisza István gróf katonai programjában a módosítások csak egyes kifejezésekre és aránylag nem fontos dolgokra vonatkoznak, úgy hogy nemcsak a kilences bizottság és a liberális párt, hanem az ellenzék is egyetérthet az engedelmekkel.

A *felsőjogokra* vonatkozó *deklarációt*, melyre nagy sulyt helyeztek, egyetlen pont kivételével, szintén megtartották. Ez a két pont olyan kétértelműen volt szövegezve, hogy annak a kérdésnek magyarázatát, vajjon a koronának a vezényleti nyelv megállapítására vonatkozó joga az 1867. XII. t.-c. 11. szakaszából levezethető-e vagy sem, nyitva hagyta. Minthogy azonban e tekintetben minden kétséget ki kell zárni, e pont törlése szükségesnek látszott.

Vajjon a volt nemzeti párt tagjai beleegyeznek-e ebbe a módosításba, nem tudni, de az bizonyos, hogy a kilences bizottság többsége e pont törlését nem fogja ellenezni, mer ez a bizottság eredeti, csak később, *Apponyi sürgetésére* módosított álláspontja.

A szabadelvű-pártban.

Éjjel táviratozza tudósítónk:

Az a kíváncsiság, a melylyel a szabadelvű pártban ma este *Tisza* István megérkezését várták, megnyilatkozott: már a kora esti órákban a szabadelvű klub helyiségén. Hat órakor a nagy tanácskozó-terem tömve volt képviselőkkel. Az arcokról leolvasható az öröm, hogy a krízis megoldása küszöbön van.

Tisza István gróf missziójának sikerét a pártban annyira *tosítottak* látják, hogy a klubban nem is erről beszélgetnek, hanem arról, hogy mik lesznek a képviselőház legközelebbi teendői a kabinet megalakulása után. Hogy a kabinet megalakítása, a mi *Tisza* első megbízatása alkalmával nem sikerült, nem fog akadályokba ütközni, mutatja, hogy a miniszteri aspiránsoknak most igen nagy a száma.

Különösen arról folyt a vitatkozás, hogy miként nyilatkozik az új kormány, ha a *chlopy-i hadparancs* és *Körbernek* ismeretes nyilatkozatai fognak a képviselőházban szóba hozatni. Általános volt a nézet, hogy e kérdések már a krízissel együtt *megoldottak*.

Hét óra előtt harminc horvát képviselő lépett be *Josipovich* Imre, a horvátok klubja elnökének vezetésével a klubba. Velük volt *Gyurgyevics* horvát tartománygyűlési elnök és *Popovics* a klub jegyzője. A horvát képviselők megjelenésükkel demonstrálni akartak a mellett, hogy a horvátok szintén óhajtják a válság megoldását.

Ezalatt számos szabadelvű párti képviselő, és főrendiházi tag gyűlt össze, a főispánok nagy része és a pártnak több kültagja. A kilences-bizottság tagjai közül jelen vannak: *Hieronymi Károly*, *Hódossy Imre*, *Andrássy Gyula* gróf, *Münnich Aurél*, *Bolgár Ferenc* és *Szell Kálmán*. *Apponyi Albert távol volt*.

Tisza megérkezése.

Hét óra tizenöt perckor jött meg *Tisza* István gróf a pártba, a ki a keleti pályá-

udvarról egyenest ide hajtattott. A pályaudvaron több barátja várta.

Szell Kálmánt se fogadták oly viharos ovációkkal és egyhangu éljen-kiáltásokkal, mint ma este Tiszát, a kire a meleg fogadtatás igen mély benyomást tett. Alig győzte a sok felől nyujtott kezét megszorítani és a gratulációkat megköszönni.

Tisza István elsőben is *Podmaniczky* Frigyes báróval, a szabadelvű klub elnökével, azután *Falk Miksával* beszélgetett. *Podmaniczky* azt kérdezte tőle, hogy mikorára hívja össze a párt konferenciáját.

Tisza azt felelte, hogy nem tudhatja, mielőtt a kilences bizottság nem határozott. Azt se tudja, — folytatta — hogy nem volna-e tanácsosabb a kilences bizottság által előterjesztett programot abban a konferenciában letárgyalni, a melyen már az új kormány is bemutatkozik, mi néhány nap múlva megtörténhetik. Mikor azonban arról értesült, hogy csütörtökre összehívták a képviselőházat, azt mondta, hogy okvetlen előbb kell a konferenciának lenni s így elhatározta, hogy a konferencia *szerdán, e hó 28-án este hat órakor tartassék meg* s ez alkalommal a kilences bizottság jelentést fog tenni.

E beszélgetések alatt lépett *Szell* a terembe, *Tisza* felé ment és hosszabb idei tanácskozásra vonult vissza vele. A tanácskozáson részt vett *Hódossy* Imre is.

Szell Kálmán több képviselő előtt kijelentette, hogy amennyiben a *Tisza*-féle modulációt ismeri, az a kilences bizottságban *nem fog semmiféle nehézséget okozni*.

A kilences bizottság programjának legfőbb pontja a *deklaráció* a felségjogokról és a törvényhozásnak a felségjogokra vonatkozó jogairól, melyeket három mondatban tárgyal. A felségjogokra vonatkozó mondat teljesen változatlanul megmarad, míg a két másik, erre vonatkozó mondatban csak stílárius változások történnek. *Tisza* a program többi részében is csak formai, lényegét nem érintő módosítást akar keresztülvinni. A *Tisza*-féle modifikáció által semmiféle jog fel nincs adva, de a miért a szabadelvű párt minden aggodalom nélkül elfogadja.

Tisza István a következő kijelentést tette a maga álláspontjáról:

Reményli, hogy az *egész szabadelvű párt helyeselni fogja* programját, mert csak olyan változtatásokat tesz, melyek a kormány és a párt között az egyetértést biztosítják. Az ellenzékét megnyugtathatja, hogy liberális reformokra akar módot nyujtani. Meg fogja kérdeni az országgyűlést, ha eredmény nélkül, akkor megkérdi az országot, vajjon felébe helyezi-e az anarkiát a törvényes állapotnak, mikor oly szükséges reformmunkát kell folytatni és a gazdasági helyzetet szanálni. Kijelentette, hogy a programjába felvett *deklaráció* oly világos és határozott, hogy ki kell elégitenie mindenkit, aki számolni tud.

Tisza kijelentései még derűsebbé tették a hangulatot a szabadelvű klubban.

Hódossy Imre kijelentette, hogy a kilences bizottság minden egyes tagját az a kíváncsiság vezette, hogy az egyetértés és az egyhangúság a párt tagjai között helyreálljon és azt fentartsák. Reméli, hogy ez a törekvés holnap is érvényre fog jutni és ez esetben *Tisza* modifiká-

ciója valószínűleg kedvező fogadtatásban fog részesülni.

Előkészületek a kabinetalakításra.

Tisza ma este a pártnak még több kiváló tagjaival tanácskozott; Hieronymi Károlyval és Berzevickivel, azután ismét Hódossyval vonult vissza a miniszteri szobába tanácskozásra. Végre Bolgár Ferencsel is behatóan tárgyalt.

Tisza István gróf csak holnap akar ugyan a kabinet személyi kérdésével foglalkozni; mindazonáltal nincs kizárva, hogy az említett politikusokkal folytatott beszélgetések is a kabinetalakítással vannak összefüggésben.

E percben teljes bizonytalanság van Apponyi állásfoglalására nézve. Hogy ő maga se határozott még, mutatja, hogy ma nem jelent meg a pártkörben, hanem csak üdvözölte Tiszát.

Tisza gróf barátai kijelentették, hogy az új miniszterelnök a legegyszerűbb, de leghatározottabban kíván eljárni. Személyi tekintetek nem vezérlik, de lényegilebb a legegyszerűbb eljárást kívánja. Ha Apponyi ilyen körülmények között a pártban akar maradni, úgy szívesen látja, de nem bánja, ha társával együtt el nem fogadja a feltételeket és kitért.

Tisza reméli, hogy szombaton az országgyűlés két házának bemutathatja kabinetjét.

A kabinetalakításra nézve ma még az a hír is elterjedt, hogy Kolossváry honvédelmi miniszter nem akarja megtartani részortját, hanem ismét aktív szolgálatba lép. A jövő évig igazságügyminiszternek Hódossy Imrét emlegetik, a ki azonban alighanem egészségi állapotval fog kitérni, ha az igazságügyi tárccával megkínálják.

Ha a szabadelvű párt seregestül Tisza mögé áll, a legközelebbi megoldás bizonyos. Tisza kijelentette, hogy ha a tárgyalások rendes menetet meg nem engednek, fel fogja oszlatni a Házat.

Hogy erre fog-e sor kerülni, bizonytalan. Az ellenzéki pártok állásfoglalásáról biztosat jövedőlni bajos. Kossuth a békének híve és vele tart a párt nagy része is. Az ifjak azonban még mindig a harcot emlegetik.

A néppárt nagyon savanyuan fogadja a programot, de ellene küzdeni nem fog. A kijelölés nagy csalódást képez a néppárton.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Kedd: Egy szegény ifjú története, színmű. Meszlényi Adrienne vendégfellépésével. (Páratlan bérlet.)
Szerda: Magyar dal, melodráma. Cigányélet, népszínmű. Hamsa Miska és Gyurkovics András zenekarának fellépése. (Páros bérlet.)
Csütörtök: Magyar dal, melodráma. Cigányélet, népszínmű. Bádó Pista és Dankó Boldizsár zenekarának fellépése. (Páratlan bérlet.)
Péntek: Magyar dal, melodráma. Cigányélet, népszínmű. Gyurkovics Milán és Albert Péter zenekarának fellépése. (Páros bérlet.)
Szombat: Ejjeli menedékhely, színmű. (Páratlan bérlet.)

§ A dolovai nábob leánya. Két fellépés tette érdekessé a mai színházi estét, Meszlényi Adrienneé, a budapesti nemzeti színház tagjé és Ternyei Lajosé, a ki most tudvalevőleg Krecsányi Ignác temesvári társulatának tagja. Meszlényi Adrienne vendégszereplésre jött le Aradra, Ternyei pedig első átrándulását tette meg, a két színházgató ama megállapodása folytán, a mely szerint az aradi társulattól Z.

Singhoffer Vilma, a temesváritól pedig Ternyei időközönként csere fellépésekre járnak át a kétszomszédos színházba. A vendégművésznő Szentirmay kapitányné szerepét játszotta Herczeg színművében, azt a szerepet, mely leghalásabb a darabban, s amely akaratlan hatásra íródott. Azokat az igen egyszerű eszközöket azonban, amelyekkel ennek a szerepnek minden effektusa bravurosán kiaknázható, nem tudta fölhasználni Meszlényi Adrienne. Alakításával semmivel sem állt magasabban a közepesnél, hiányzott az őszinteség a közvetlenség, a hangjából, színpadias volt s inkább deklamált, mint érzelmet kifejező. Anélkül, hogy bármi következtetést vonnánk le a művésznő mai alakításából az őszinjátzó tehetségére, kijelentjük, hogy ezért a szerepért nem volt érdemes lejönnie; az ország első színházának tagjától, na már vendégszerepleni jön, olyan alakítást várunk, mely általában jobb annál, amit a mi erőink produkálni képesek. Meszlényi Adrienne alakítása lehet jó, de semmiesetre sem felel meg azoknak az igényeknek, melyek hozzáfűzhetők. Ternyei Lajos mai szerepében kedvesen ismerős az aradi közönségnek, s ez tüntető ovációban adott is kifejezést a mai viszontlátás fölött való örömeinek. Számtalanszor hívták lámpák elé Gazdy Arankával és Zilahi Gyulával együtt, mint akik legjobb szereplői voltak a mai előadásnak. (a.)

* Egy szegény ifjú története. Feuillet hatásos színművében Margit szerepét fogja második vendégfellépésül eljátszani Meszlényi Adrienne, a budapesti Nemzeti Színház művésznője. A darabban Zilahi Gyula Révallau szerepét adja, amely a Nemzetiben is szerepe volt. A többi közreműködők: Follinuszné, Bácsné, Almási, Könyves és Főti Frida.

* Grünfeld hangverseny. Az ezidei hangversenysaison szerencsésen indul meg; a Révész Nándor cégnek sikerült Grünfeld Alfréd zongoraviruzózt egy f. év november 15-én tartandó hangversenyre megnyerni. Jegyek már most előjegyezhetők Révész Nándor könyvkereskedésében.

A város közgyűlése.

(A költségvetési vita.)

— Az Aradi Hírlap tudósítójától. —

Arad, október 26.

A mint előrelátható volt, a törvényhatóság ma nem tudott elkészülni az októberi közgyűlés negyvenhat pontjával. Négytől hétig harmincnégy ponton keresztülvergődtek, közöttük a jövő évi költségvetést is elintézték. A költségvetési vita során mindenki hangoztatta, hogy azt nagyobb figyelemmel és komolysággal kellene tárgyalni, de a figyelmet senki se volt hajlandó megadni. A közgyűlésnek tehát holnap délután folytatása lesz.

(A lugosi püspök üdvözlése.)

Napirend előtt Urbán Iván főispán kegyeletesen emlékezett meg a törvényhatósági bizottság elhunyt tagjáról Verbos Adámról, a kinek családjához részvétlevelét intéztek.

Hosszu Vazul dr. lugosi görög katolikus püspök levele, a melyben állása eloglását tudatja, elhatározták, hogy a püspököt üdvözlük, kijelentvén, hogy a magyar haza és az egyház érdekében kifejtendő működését a törvényhatóság mindenkor szívesen támogatja.

Elfogadták a tanács azon javaslatát, hogy a város által kezelt alapok jövedelméből a város bizonyos összeget levon kezelési díj címén. Így réven a város már az idei költségvetésbe 5000 korona bevételt vesz föl.

Elfogadták az iskolaszék költségvetését, valamint az iparos tanonciskoláét is, az utóbbira nézve fölírnak a kereskedelmi miniszterhez, hogy az eddigi 2000 korona szubvenciót 4000 koronára emelje föl.

A csatornázási költségvetést is elfogadták. A csatornázási díj a jövő évben 4¹/₄ százalékkal lesz; két tized százalékkal kevesebb mint az idén.

(A költségvetés.)

Ezután jött sorra az általános költségvetés. A tanács részéről ezt Lócs Rezső adóügyi tanácsos terjesztette be azzal, hogy a pótdótot a jövő évben hatvannégy százalékkal állapította meg a közgyűlés.

Barabás Béla azt indítványozta, hogy a költségvetést ne most tárgyalják, hanem rendkívüli közgyűlést tartsanak, mert most azt nem tudnák a kellő figyelemmel tárgyalni.

— Nem lehet! — kiáltották közbe — Októberben meg kell állapítani a költségvetést.

— Hát akkor tartsuk holnap ezt a rendkívüli közgyűlést — felelte Barabás.

Urbán Iván főispán nem idegenkednék Barabás indítványától, mert maga is helyesebbnek tartja, ha a költségvetésre több időt szánnak, de a törvény határozottan kimondja, hogy a költségvetés rendes közgyűlésen tárgyalandó.

Edvi Illés László szerint teljesen mindegy, akár most, akár holnap tárgyalják a költségvetést. Ha hosszabban akarunk foglalkozni, megtehetjük most is. Szegeden öt-hat napig tárgyalják a költségvetést.

— Egyszer három hétig tárgyalták — szölte közbe valaki.

— Holnapig — folytatta Edvi-Ilés — senki se lesz okosabb, jobb ha most tárgyaljuk.

Azután Barabás is belenyugodott, hogy azt ma tárgyalják, a jövőre nézve azonban — úgy mond — azt indítványozza, hogy a költségvetés a második pont legyen a közgyűlés sorrendjén, hogy azt tiszta fejjel és gonddal tárgyalhassak.

Ezt elfogadták.

A költségvetéshez, általánosságban

Műlek Lajos dr. szölte. Erélyes szavakkal rótta meg a tanácsot, hogy a hármass bizottság meghagyásainak nem tettek eleget. Így nem gondoskodtak a mértékhiitelesítő hivatal deficitjének ügyéről, a tűzoltási kiadások fedezéséről; a város háztartásának megvizsgálására kiküldött bizottság jelentéséről sincs szó. Azt látja, hogy a tanács egyáltalán nem vette figyelembe a hármass bizottság határozatait, pedig azok a város anyagi helyzetén voltak hivatva segíteni. Ez helytelen.

Institutoris Kálmán polgármester kifejti, hogy a hármass bizottság határozatainak végrehajtására nem volt elég idő, azért késett az.

Műlek Lajos dr.-t a válasz nem elégti ki. Ha ez így is van, legalább azt tartott k volna szükségesnek, hogy a közgyűlésen bejelentés: ezért meg ezért nem készülhetett el a javaslat. De a tanács teljesen figyelmen kívül hagyta ezeket a dolgokat.

Steiner Jakab szintén általánosságban szól a költségvetéshez. Tapasztalta, hogy a költségvetést megállapítják, de nem szokták betartani. Indítványozza, hogy a közgyűlés a tanácsot a költségvetés szigorú és pontos betartására utasítsa.

Ezután hozzáfogtak a költségvetés részletes tárgyalásához. A városatyák meglehetősen közömbösen viselkedtek ez iránt, zibongtak, diskuráltak, úgy hogy az előadó szavát se lehetett érteni. A főispán mindenuntalan csendet gett.

— Méltóztassanak figyelemmel lenni. . .

(A főkapitány fizetése.)

Csak a főkapitány fizetésemelése okozott élénkebb vitát. Mikor erre került a sor, Sarlot Domokos főkapitány elhagyta a termet.

Lócs Rezső fölvasta a hármass bizottság javaslatát, a mely szerint Sarlot Domokos főkapitány fizetése 1200 koronával emeltessék föl.

Szalai Arnold dr. nem fogadja el a javaslatot, mivel a város anyagi viszonyai sokkal kedvezőtlenebbek, semhogy ezt meg lehetne adni. Elismeri ő is a főkapitány érdemeit, de annak jutalmazására van más mód: neveztessek ki például királyi tanácsosnak. Nem tartja méltányosnak, hogy a mikor ép egy hónap előtt a hivatalszolgák, rendőrök fizetésemelési kérését elutasították, akkor a főkapitánynak 1200 korona fizetésemelést szavazzanak meg. A mikor a közigazgatási bizottságban a rendőrlegénység szaporításáról volt szó, a melyhez a belügyminiszter nem akart anyagi támoga-

tást adni, a város kimondta, hogy nem szaporítja a legénységet, mivel nincs ahhoz pénze. A rendőrlégénység száma ma is annyi, mint a mennyi 1883-ban volt, pedig azóta a város lakossága 20.000 el megszorodott. És így esik meg, hogy pl. a multkor a városházával szemben három boltba betörték.

Mülek Lajos dr. Szalai főszóalálása ellen beszél, őt a hármass bizottságban az igazság és a méltányosság vezette, a mikor Sarlot fizetés-emelését ajánlotta. A főkapitány fáradhatlan buzgósággal örökdi a város személy- és vagyonsbiztonságán. Ha neki érdemrend vagy cím kellett volna, kaphatott volna. Azonban a szóló azt akarja, hogy az elismerés a főkapitányt a polgárok részéről érje. Igaz, hogy a városnak kedvező lenek a pénzügyi viszonyai, de ezért tett a szóló olyan javaslatokat is, a melyek ennek ellensúlyozására vezetnek. Hogy legutóbb három helyre betörték, arról a főkapitány nem tehet. Tolvaj mindig volt és lesz. Lopni, az emberi természet veleszületett gyengesége.

Nagy derűtség fogadta ezt a kijelentést. Többen humoros közbeszólással illettek, a mire Mülek befejezte beszédét:

— Ne vitatkozzunk, hanem mondja ki a közgyűlés, hogy ezt az igazán megérdemelt fizetésemelést megadja.

A közgyűlés egyhangulag elfogadta a javaslatot, a mely szerint Sarlot Domokos főkapitány fizetését év: 1200 koronával fölemelik.

Midőn a főkapitány visszatért a közgyűlési terembe és elfoglalta helyét, zajos éljenzéssel fogadták. Sarlot erre meleg szavakban mondott köszönetet a közgyűlésnek az elismerésért, melylyel munkáját jutalmazták s ígerte, hogy a jövőben az eddighez hasonló buzgósággal fog működni.

(64 helyett 63.)

A költségvetés további tételeit nagyobbára vita nélkül elfogadták.

Steiner Jakab szólalt fel az utcák tisztítására és locsolására felvett tételnél, ellenezve, hogy azt évről-évre nővezzék.

A közgyűlés a javaslatba hozott összeget elfogadta.

Steiner Jakab a mértékhitelítési tételnél indítványozta, hasszon oda a város, hogy a mértékhitelítés államosítottassék, miután a kiadások nincsenek arányban a bevételekkel, s az intézményre a város ráfizet.

A közgyűlés több hozzászólás után konstatálta, hogy az államosítás egyelőre lehetetlen, mert az állam nem hajlandó ezt a terhet átvenni.

A költségvetés részleteiben letárgyalatván, Bund Henrik főszámvevő, az előirányzatot keresztül vitt kisebb módosítások tekintetbe vételével, a városi háztartás mérlegét a következőképen jelentette be: *kiadás 1.540.720 kor., bevétel 1.024.740 kor., hiány 515.980 kor., mely utóbbinak kiegyenlítésére 63 és fél százalék pótdadó állapítandó meg.*

Löcs Rezső adóügyi tanácsnok. Tekintettel arra, hogy az idei adóalap, mely még nem volt megállapítható, nagyobb lesz a tavalyinál, javasolja, hogy a pótdadó 63 százalékban vetessék ki. Nézete szerint különben bizonyára csak 62 százalékra lesz szükség.

A közgyűlés a javaslatot elfogadta.

Ezután tudomásul vették, hogy a belügyminiszter jóv hagyta a közgyűlésnek egy pénztári tiszti állás rendszeresítését kimondó határozatát.

A belügyminiszter leirt, hogy a gyámpénztári tartalékalapból 20000 koronának az árvaház alapozó lendő csatolását nem enged meg. A közgyűlés, miután erre az összegre feltétlen szükség van, elhatározta, hogy újból felír a miniszterhez.

Az iskolaszék előterjesztésére kimondták, hogy az ezután megválasztandó községi tanítók a tanonciskolában való díjtalan oktatásra kötelezendők.

A közgyűlésen Urbán Iván főispán elnöklésével jelen voltak: Institoris Kálmán polgármester, Varjassy Lajos polgármesterhelyettes, Kadas Kálmán főjegyző, Löcs Rezső tanácsnok, Reicher Károly főügyész, Sarlot Domokos főkapitány, Vannay Gyula aljegyző, Barabás Béla dr., Vizer Lajos, Vajda Ist-

ván dr., Simay István, Varjassy Arpad, Deutsch Bernát, Avarffy Ferenc, Salacz Gyula, Müller Károly, ifj. Neuman Adolf, Steinhardt Mór dr., Glück Károly, Ottenberg Tivadar, Révész Adolf, Valder Gyula, Stauber József, Eles Armin, Rosenberg Sándor dr., Nagy Sándor dr., Bing Vilmos, Millig József, Marosch Gyula, Mülek Lajos dr., Mandl Vilmos dr., Fényes Dezső, Steiner Jakab, Bozsik György, Spitzer Ignác, Müller Gyula, Avarffy Géza, Rieger Imre, Péterffy Antal, Tabakovits Emil, Posgay Lajos dr., Tisza Mór dr., Probst Mihály, Szathmáry János, Nemess Zsiga dr., Urbányi Béla, Vizer Péter, Fetter Géza, Szalai Arnold, Robitsek Agoston, Mayer Miksa, Marek Samu, Kohn S. N., Tolnai János dr., Groszman Jakab, Barcza Antal, Lukácsy Lajos, Kilenyi János, Virágh Lajos, Blaskovits Antal, Nagy Lajos, Bund Henrik, Magyar Ferenc, Solymos József, Weisz Dávid, Frint Lajos, Edvi Illés László, Wallfisch Armin, Herman Gyula, Priegl István dr., Dobiaschi József, Sófalvi György, Rosenberg Miksa dr., Reicher Ferenc, Neuman Alfred, Zachariás Béla, Tedeschi Viktor, Dániel Kálmán, Reinhart Kálmán, id. Gaál Ferenc, Neuman Dániel, Reinhardt Géza, Domonkos Lajos, Csiky Károly, Berán Antal, Angel István, Zikó János.

Ős-Buda igazgatója.

(A letartóztatott kalandor.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, október 26

Budapestben ma élénken foglalkoztak Friedmann Adolfnak, Ős-Budavár bérlőjének letartóztatásával, a mi tegnap éjjel tizenkét óraker történt meg a Zrínyi-utcai főkapitányságon.

Friedmann, a ki négy év előtt érkezett vissza Amerikából Magyarországra, itt mihamar ismert emberré lett, bérbe vette Osbudát és minden alkalmat megragadott a szereplésre. Tüzes paripáit ismerte már a közönség, amelyekkel a Stefánia uton szokott végigszágulálni és ismerték a szép szöke Ravensberg kisaszszonyt is, aki a barátnője Osbudavár igazgatójának.

Saly Dezső vizsgálóbíró ma délelőtt kilenc óraker hangatta ki Friedmann Adolfot. Ebből a vallomásból kitűnik, hogy micsoda hanyatott életet élt a letartóztatott igazgató.

Elmondotta, hogy miskolci születésű, 46 éves. A kalandos multu ember szegény szülőktől származott. Idehaza régen kisbirtokokkal spekulálgatott, azután kiment Párisba, ahol kis vagyont szereve, Amerikába vándorolt ki. Eleinte biztosító ügynök volt ott, majd látva ügyességét, megtették becsüsnek.

Az amerikai magyarok közt lassankint nagy szerepre tett szert Friedmann. Megvásztották Kossuth Lajost ünneplő bizottság elnökévé, s e minőségében nagy ünnepeket, felvonulásokat rendezett. Később, mikor hazajött, itt Ős-Budavárásban kiállítás is rendezett az amerikai, Kossuth ott tartózkodási idejéből való, s egyéb a szabadságharcra vonatkozó ereklyékből.

Friedmann egyre gazdagodott New-Yorkban Broadway-n amerikai stílusú, nagy divatárúházat nyitott és óriási értékű árukat vásárolt hitelbe. Azután fizetésképtelenséget jelentett, egy millió korona passzívával. Az eset nagy szenzációt keltett s azt beszéltek róla, hogy csalárd bukás. Egy bankból néhány nappal előbb 40.000 dollárt vett föl készpénzben, amivel nem számolt be hitelezőinek, hanem átadta John Friedmann nevű bátyjának.

A pénzhez úgy jutott, hogy annál a társaságnál, amely becsüsképen alkalmazta, bebiztosította áruházának legnagyobb osztályát 40.000 dollár erejéig. Aztán egy este bevitt oda egy macskát, farkára gyapatot kötött, löntötte petróleummal és meggyújtva eleresztette. Aztán bezárta a boltot, amely leégett. A társaság kifizette a pénzt. Mikor rájáltak a csalásra, Friedmann letartóztatták. A vizsgálati fogságból

5000 dollár biztosíték lefizetése után kibocsátották s akkor megszökött.

New-Yorkból Budapestre jött, ahol az akkor nagyon ingadozó Ős-Budavár vállalatot átvette. Budapestben is többféle bűnnel vádolják. Blau Ignác, a Folle Caprice ruhatárosa egy pezsgős-pavilon bérlet ki tőle. Nagyobb összegű elszámolásból polgári pör keletkezett, melynek folyamán Friedmann esküt tett. Most Blau feljelentést tett ellene, hogy hamisan esküdt.

Amerikából dr. Fodor István budapesti ügyvéd levelet kapott, a melyben kérdezték, hogy bele lehetne e hajtani Friedmannon, a kiről időközben megtudták, hogy itt van, 90.000 koronát. Fodor igenlő válaszára megkapta a hivatalos megbízást az eljárásra. Minthogy Friedmann még mindig amerikai állampolgár s Amerikával nincs kölcsönösségi viszonyunk az ilyen ügyekben, az igazságügyi miniszternél kellett eljárni. A washingtoni államtitkár a hozzáintézt megkeresésre kijelentette, hogy a Friedmann bűnügye nem évült el, az eljárás folyamatban van s kívánják a megbüntetését.

A mi büntető-törvénykönyvünk 9. §-a alapján az ilyen súlyos cselekmény itt megtorolható. A magyar igazságügyminiszter, el is rendelte a Friedmann ellen való eljárást, mely hat hétig tartott, dr. Fodor István az ügyészségnél följelentést tett s onnan mentek az akták az igazságügyi miniszterhez. Miután mindent tisztáztak, az ügyészség indítványt tett s elrendelték a vizsgálatot, majd a vizsgálati fogságot s a bűnügyi zárlatot Friedmann minden vagyonára a következő okokból: 1. Mert külföldi, 2. mert nagysúlyu cselekményt követett el, 3. mert itt Budapestben is súlyos bűnökkel vádolják.

Az aradi cigányverseny.

(Dankó emlékezete a színházban.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, október 26.

Az aradi színház a főváros után a második az országban, amely felvette a Dankó Pista kezéből kihullott zászlót. Hét cigányzenekar méri össze itt erejét, hogy kitűnjék melyikük a magyar dalnak leghivatottabb megőrzője.

Szerdán kezdődik és pénteken végződik az a három napra terjedő rendkívül érdekes ciklus melyet Dankó Pista emlékezetének szentel az Aradi Nemzeti Színház igazgatósága. Ez a három nap a magyar dal géniuszának ünnepe lesz. A mi lelkünknek, a magyar léleknek kincsei dalokban vannak eltemetve, s ha most feltámaszt Dankó Pista szelleme sok elfeledett melódiát, legalább megtudjuk, hogy milyen gazdagok vagyunk.

Szerdán este Hamza Miska nagyváradi és Gyurkovics András aradi zenekara fog bemutatkozni. Hamza a budapesti mérkőzésben is részt vett és ott aranyérmert nyert gyönyörű és érzésteli finom játékaért. Szereplése mindenestre elsőrangú érdekessége lesz a versenynek. Gyurkovicsot előnyösen ismeri az aradi közönség.

A második nap Bádé Pistáé és Dankó Boldizsáré. Bádé híres gyulai cigány és erős ellenfele lesz Hamza Miskának. Dankó Boldizsárt közelebről nem ismerjük.

Az utolsó nap estéjén Gyurgyovits Milán temesvári, Albert Péter aradi és Purcsi Károly makói bandája fog fellépni. Ezek között a legkevesebb cigány Gyurgyovits, aki konzervatóriumot is végzett. Albert Péter tehetséges szólólista, Purcsi Károly a csanádi birtokosság kedvenc cigánya.

E mérközéseknek mintegy keretül fog

szolgálni a *Magyar dal* és a *Ügányélet* előadása. Mindkét darab újdonság Aradon s természetesen színmagyar mindkettőnek a levegője, hangulata, minden porcikája.

Feltétlen elismerés illeti Zilahy Gyula igazgatót e hazafias cselekedetért, a melylyel a Dankó-szobor létesülését is jelentékenyen elősegíti, s a közönségnek is nemes és rendkívül élvezetes szórakozást nyújt.

HIREK.

— **A horvát bán betegsége.** *Pejacsevics* Tódor gróf, horvát bán állapotáról sürgönyzik: A bán bélfekélyben fekszik. Betegsége súlyos és pöntektől fogva változatlan. Nagy nyugalomra van szüksége, s a hátán kell feküdnie. Az orvoson kívül semmi táplálékot nem kap. A király távirati jelentést kért a bán állapotáról.

— **Császári párok találkozása.** Wiesbadenből sürgönyzik: A német császár és császárné november 4-én találkozni fog az orosz cári párral. A orosz cár és neje egy napig időzik Wiesbadenben, azután tovább utazik.

— **Az ex-lex-es virilisták.** A város mai közgyűlésén vitára adott alkalmat a jövő évi virilisták névjegyzékének ügye. Az igazoló választmány azt indítványozta, hogy a névjegyzéket ideál adókiivetés hiányában a múlt évi adókiivetés alapján állítsák össze. *Mülek* Lajos ezzel szemben azt indítványozta, hogy az ex-lex miatt nem így oldja meg a kérdést, hanem az 1902. évi névsort jelenti ki 1904. évre érvényesnek. A mennyiben költségvetés lesz, akkor majd állítsák ki az ideál alapon. *Steinhart* Mór dr. jogi értekezéssel támogatja az igazoló választmány indítványát. *Nagy* Sándor dr. mint jogász akarja kimutatni, hogy a virilisták névjegyzékének a múlt évi adókiivetés alapján való összeírása törvénytelen és ennek a törvénytelennek a kiküldésére csak egy módot tud, a passzív semmittevést, ami legalább nem ütközik törvénybe. *Barabás* Béla előre tudja, hogy a tanács javaslatát jók elfogadni, miért azon pótdítmányt teszi, hogy mondja ki a közgyűlés, miszerint ezen törvénytelen alapon készült névjegyzék csak addig érvényes, míg a törvényes állapot helyre áll. *Rosenberg* Miksa és *Mülek* felszólalásai után a közgyűlés szótöbbséggel az igazoló választmány indítványát fogadta el.

— **Ítélet a bileki ezredes fölött.** Bécsből jelentik, hogy a legfelsőbb katonai törvényszék *Grünzweig* ezredest, aki a bileki gyilkos katonai menetelést vezette, két évi fogságra ítélte. *Grünzweig* ezredest egyben megfosztotta tiszti rangjától is a legfelsőbb katonai törvényszék s nemcsak nyugdíjgényeit vonta meg, hanem kegy- és ellátási díjat sem kaphat. Hír szerint a legfelsőbb katonai törvényszék még más tisztek felett is ítélték, akik a bileki katasztrófát okozták, de az illetők nevét és büntetésük mértékét titokban tartják. Újabb távirat jelenti Bécsből: A hadügyminiszteriumba eddig *Grünzweig* állítólagos elítélésétől még nem érkezett jelentés.

— **A tűzéraktanya ügye a közgyűlésen.** A honvédelmi miniszter leírásban értesítette a város törvényhatóságát, hogy a városnak azon ajánlatát, miszerint vegyes bizottság küldessék ki a laktanya ügyének tárgyalására, elfogadja. A tanács a bizottságot meg is alakította s ezt tudomásvétel végett ma bejelentették a közgyűlésnek. *Steiner* J kab interpellált, hogy a honvédelmi miniszter magyarul levelez-e a várossal. Mikor megnyugtató választ kapott, ő is tudomásul vette a választ.

— **Az aradi új zsidó templom.** Megemlékeztünk az aradi zsidó hitközségben megindult mozgalomról, mely azt tervezi, hogy új templomot építtessenek.

A mint értesültük, a hitközség legközelebb kérvényt ad be a városhoz az iránt, hogy az új templom részére 900—950 négyzetöltszögnyi telket engedjen át. Az új templom helyét a Petőfi-utca végén, a Baross-park és a liceumi játszótér között lévő területet tervezik. A telek érdekében Nemess Zsigmond dr. országgyűlési képviselő, a hitközség akciója érdekében már megtette az első lépéseket.

— **Természeti tűnemény.** Ritka szépségű természeti tűneményt láthatott ma az aradi közönség. Az észak-keleti irányban egy hosszú, tölcser alakú szürke tömeg jelent meg az égen. Olyan volt az anyaga, mintha felhőből lenne, s csodálatos szilárdsággal tartotta meg az alakját. Akik a Sahara sivatagáról képeket láttak, ott találkozhattak ilyen tölcserzerű oszloppal, melynek azonban homok volt az anyaga. A felhő tölcser, melynek neve *eső-zsák* délután fél négy körül jelent meg az égen, hosszan lenyulva, fenn egy kissé elszélesedve. A közönség körében sokan némi ijedelemmel nézték az égi jelenséget, mert háborút és egyéb csapást jósoltak belőle. Pedig hát az esőzsák ártatlan dolog, a szél csinálja felhőből.

— **Kétfejű sas a szerb templomon.** Többször esett már szó arról, hogy az aradi szerb templom bejárata felett egy kétfejű sas emlékeztet a gyűlöletes Bach-korszakra. Ma ez a kétfejű sas a városi közgyűlésen szerepelt, még pedig a költségvetés tárgyalása alkalmával. Az egyházak támogatására felvett összegek tételénél felszólalt *Mülek* Lajos dr. A szerb egyház kapuja felett — ugymond — egy kétfejű sas éktelenkedik. Azt hiszi, hogy ez feledékenységből maradt ott, s úgy értesült, hogy a kétfejű sas eltávolítása csak rövid idő kérdése. Bizván az aradi szerb egyház hazafiságában, nem szól a tételhez. A közgyűlés ezután megszavazta a szerb egyháznak is a többi egyházzal együtt a rendes évi összeget.

— **Halálozások.** *Nicora* Aurél, aradi jószágigazgatósági tisztviselő vasárnap délután, harminchárom éves korában meghalt. *Nicora* egy időben a Viktoria takaré- és hitelintézetnek, majd Arad városnak volt tisztviselője, s mindenütt rokonszenves, egyszerű, egyéniségét nagyon kedvelték. Holnap, kedden délután két órákor temetik a Kápolna-utca 28. számú házból a felső temetőbe.

Súlyos gyász érte *Kaas* Béla aradi vendéglostin, édes atyja, *Kaas* Gusztáv ma Komáromban 63 éves korában meghalt. Az elhunyt maga is vendéglős volt, egy időben Szegeden a Fekete Sas tulajdonosa, utóbb Makón és Szentesen, s legutóbb Komáromban.

Zsifkovits Kornél, a bodrogi gör. kei. zárda egykori főnöke, 91 éves korában Pécskán meghalt.

— **A hallei titok.** Az aradi szalmaanyag-papírgyár fojtó bűze ma ismét foglalkoztatta a város törvényhatóságát. De foglalkoztatja ez a kellemetlen illat nemcsak Arad városatyát, hanem a belügyminisztert, s legutóbb már a diplomáciába is betolakodott. Ismeretes, hogy mikor *Sarlot* Domokos főkapitány Drezdában járt a városok kiállításán, utközben megfordult Halle németországi városban is, a hol szintén talált egy szalmaanyag-papírgyárat bűz nélkül. Megkérdezte a gyárvezetőségét a bűz megszüntetésének titka iránt, de azt a választ nyerte, hogy az nekik is sok pénzükbe került, nem arulhatják el. A város tanácsa ekkor felírt a belügyminiszterhez, jelentve, hogy a hallei módszer alkalmazásával lehetne csak megszüntetni a bűzt. A miniszter értesítette a város törvényhatóságát, hogy a külügyminiszter útján utasította a berlini osztrák-magyar nagykövetséget, hogy a porosz kormányál járjon közbe a hallei titok felfedezése iránt.

— **Fadrusz János halála.** Elveszett ismét egy reménységünk: meghalt *Fadrusz* János, az új

magyar művész nemzedék egyik legnagyobbra hivatott képviselője, ez az őseréjű talentum, akinek vésője alul a magyar szobrászat két legjelentősebb alkotása: a pozsonyi Mária Terézia-szobor és a kolozsvári Mátyás-szobor kikerült. Meghalt erejének teljében, hirtelen feltűnésének abban a szakában, amikor őseredei tehetségének új lendületét, művészi fejlődésének retetőzését várhattuk tőle. Fadrusz vasárnap este hetedfél órákor halt meg budapesti villájában, mely a Nap-hegyen van. A művész szeptember elején lett beteg. Mellnártalobot és tüdőgyulladást kapott. Eleinte biztak benne, hogy a művész-felgyógyul. Soronkint jobban is lett, még az utóbbi napokban is könnyebben érezte magát, de legutóbb tüdővizényő állott be s ekkor végzetessé vált baja. A művész vasárnap este csöndesen kiszenvedett.

Fadrusz ravatalát műtermében állították föl; temetése e hó 28-án délután három órákor lesz a kerepesi temetőben. Holnap *Wlassics* Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter a kormány nevében koszorút helyez a koporsóra.

— **A honvédség köréből.** A király *Petőcz* János gyulai 2. honvéd gyalog ezredbeli, várakozási illetékkkel szabadságot és az újabb felülvizsgálat alkalmával szolgálatképesnek osztályozott alezredest, a tényleges szolgálati állományba való felvétele mellett, a szegedi 5. honvéd gyalog ezred és adai *Pászthy* Kálmán, a szegedi 8. honvéd huszár ezrednél letszám fellet vezető alezredest, a honvéd központi lovas iskola parancsnokát, jelenlegi szolgálati alkalmazása alól való felmentése mellett, a budapesti 1. honvéd huszár ezred parancsnokává nevezte ki s ez alkalomból megparancsolta, hogy *Pászthy* Kálmán alezredesnek, a honvéd központi lovas iskolában parancsnoki minőségben teljesített sikeres szolgálataiért, a legfelső megelégedés kifejezése tudtul adassék. *Székelty* Inigó dr., a szegedi II-ik honvédkerületi parancsnokság nyilvántartásához álló szolgálaton kívüli viszonybeli segédorvos a honvédség kötelékéből elbocsátott.

— **Új takarékpénztár Világoson.** Világos községben részvénytársasági alapon takarékpénztár van alakulóban. A pénztár elnökéül *Bohus* Lajos báró van kiszemelve. A részvénytőke 50,000 korona lesz, melyre ezer darab 50 koronás részvényt bocsátanak ki. Ebből mintegy kétszázat Világoson jegyeznek, a többit Aradon. Az alakuló közgyűlést november hó 14-én tartják meg, s működését január 1-én kezdi meg a pénztár.

— **Ösztöndíjasok választása.** A város mai közgyűlésén titkos szavazással választotta meg a Hertscka alapítvány megüresedett ösztöndíj helyeire a legalkalmasabbat a pályázók közül. A gimnáziumi ösztöndíj helyeire csak egy pályázó volt, *Haszlinger* Ferenc, akit egyhangúan választottak meg. A reáliskolai ösztöndíjra pályázók voltak *Dömötör* László, *Gunschner* Antal, *Rudas* Bódog, *Péczeli* Béla, *Fluck* János, *Szék* József, kik közül *Dömötör* Lászlót és a polgári iskolai ösztöndíjra pályázók voltak *Klein* Sándor, *Pollák* Gyula, *Hesz* Jenő, *Hordovics* József és *Ruppert* Henrik, akik közül *Klein* Sándort választották meg 29 szavazattal *Hesz* Jenő 14 szavazata ellenében.

— **Makó fizetési zavara.** Makói levelezőnk írja: Az ex-lex állapot nagyon megérzik Makó város kasszáján is, kifogyott belőle a pénz lőle annyira, hogy a város már most sem volt képes fizetési kötelezettségeinek eleget tenni, november 1-én pedig bizonyosan nem tudta volna még a tisztségelők járandóságait sem kiszolgáltatni. Ebben a szorult helyzetben aztán a tanács legjobbnak látta rendkívüli közgyűlést egybehívni, hogy ott felhatalmazást kérjen a város egynemű alapjának a kölcsönképeni felhasználására. A gyűlést ma délelőttre hívta össze *Farkas* József polgármester s *Bakó* Ferenc egész csomó alapot terjesztett elő a tanács javaslataképen, amelyek e célra felhasználhatók lennének. *Bőrcsók* Gergely szolt először a

tárgyhoz s nem engedi az alapokat kölcsönképen felhasználni, mert az előterjesztésben forráshibát lát. *Kökényessy Géza* azon csodálkozik, hogy ilyenkor nincs a városnak pénze s ezt hanyagságnak tudja be. Éppen ez az az idő, mikor a népek pénze van, a melyből annyi val inkább fizetheti a közköltségeket, mivel állami adót nem kell fizetni. Indítványozza, hogy a tanács csak a tartalékalap 6000 koronáját használhassa fel a sürgős kiadások fedezésére s utasítsa arra, hogy a város adóit fokozott erővel hajtsa be. *Farkas József* polgármester felvilágosító szavai után a többség a *Kökényessy* indítványát fogadta el s így most Makón tüzzel-vassal megindul a községi adók behajtása.

Mit lehet árulni Mindszentek napján? A folyó évben Mindszent ünnepe vasárnapra esvén, a siroknak ezen ünnepnapon országos szokásos földszítésére való tekintettel a kereskedelemügyi miniszter egy most ki bocsátott rendeletével megengedte, hogy a folyó évi november hó 1-re eső vasárnapon virágok, koszorúk, gyertyák, mécsek és sirok díszítéséhez szükséges egyéb tárgyak az egész napon át akadálytalanul árusíthatók és szállíthatók legyenek. A sirok díszítéséhez nem használt tárgyak árusítása folyó év november hó 1-én önként érhetőleg ugyanazon korlátozás alá esik, mint más vasárnapokon.

Ujabb koszorú-affér Szegeden. Szegedről táviratozzák: Vasárnap hajnali félhárom órakor három polgári ruhába öltözött fiatal ember koszorút helyezett a Kossuth-szoborra, a szalagján ezzel a fölírással: „Kelj föl hazánk bölcsesége, lásd, miként dicsőítik szent emlékedet a magyar katonák.” Mészáros rendőr el akarta fogni a fiatal embereket, mire azok három felé futottak. A koszorút a szobor talapzatán hagyták, ellenben a szalagot a Somogyi-könyvtárba helyezték el. Este a fényesenivilájtott városban a katonák a kaszárnyát el nem hagyhatták. A lakosság nyugodtan viselkedik.

Ujabb távirat jelenti Szegedről: A vasárnap hajnalban letett koszorú szalagját a szegedi ügyészség ma elkobozta és megindította az eljárást „nyilvános rágalmas miatt, ismeretlen tettesek ellen”. Egy küldöttség ma fölkereste *Polczner Jenő* országgyűlési képviselőt, kérve, hogy a koszorú szalagjának visszaszerzése érdekében tegye meg a lépéseket. *Polczner* kijelentette, hogy ha csak egy katonát mutatnak, a ki segédkezet nyújtott a koszorú elhelyezésénél, szívesen közbenjár, különben nem. Azt hiszik, az újabb koszorú-afférhez katonáknak semmi közük sincs.

Házasságok. Aradváros egyik előkelő, bájos leánya kerül a házasság boldog révébe. *Csiky Margit* kisasszonnyal, *Csiky Károly* városi árvaszéki elnök leányával köt házasságot kedden délelőtt *Aszlán János* kolozsvári banktisztviselő. A házasságkötés s az esküvő *M. Radnán* megy végbe. Násznagyok lesznek *Nachtnebel Odón* ügyvéd és *Aszlán János*.

Scheiner Albert dr. buziási ügyvéd vasárnap délután kötött házasságot *Roth Aranka* kisasszonnyal, *Roth Lajos* aradi nagykereskedő bájos leányával. A polgári házasságkötés után egyházi megáldás következett az izraelita templomban, hol *Rosenberg Sándor* dr. főrabbi szép beszédet intézett a fiatal párhoz, a templomi énekhar pedig dalokat adott elő. Az esküvőn nagy közönség volt jelen.

Kovács István acsev. tisztviselő f. hó 22-én tartotta esküvőjét *Maresch Ilona* kisasszonnyal, özv. *Schütz Julianna* urnő unokájával.

Stoll Emil aradi kereskedő ma délután kötött házasságot *Schwarcs Paula* kisasszonnyal, *Schwarz Pál* városi számtiszt leányával.

Rendjelviselési engedély. A király megengedte, hogy *Baross László* m. kir. testőr és

százados a királyi porosz korona-rend 3-ik osztályát elfogadhatta és viselhesse.

A vadak megadóztatása. A város jövedelmeinek szaporításával foglalkozó bizottság, mint ismeretes, azt az eszmét vetette fel, hogy a városba hozandó vadak adóval rovdandók meg. A jelentés alapján a mai közgyűlés elhatározta, hogy az új adót kivetji.

Kántorválasztás Ujaradon. Ujaradon f. hó 22-én töltötték be a megüresedett kántori állást. 12 pályázó versenyzett az állásért és *Reiner Karoly* ruszkabányai tanító, ki az aradi állami tanítóképzőben nyerte kiképezetetését, választotta meg egyhangulag.

Eljegyzések. Folyó hó 25-én, vasárnap *Sámuel Arnold* aradi fiatal kereskedő jegyet váltott *Steiner Róza* kisasszonnyal, *Sámuel Helén* kisasszony pedig *Schreiber Lipót* beélfenyéri kereskedővel.

Reich Jenő, a békéscsabai termény- és áru-raktár részvénytársaság főtisztviselője eljegyezte *Szinberger Margit* kisasszonyt *Herbststein Cecília* urnő leányát.

Megőrült főszámvevő. *Szalay Dzsó* Csanádvármegye volt főszámvevőjén, kit az államosítás alkalmával a zombori pénzügyigazgatósághoz helyeztek át, elmezavar tört ki s most a budapesti Szt.-János kórházban van ápolás alatt. Állapota oly súlyos természetű, hogy felgyógyulásához semmi remény sincsen, s így hozzátartozói a Schwartz-er-intézetbe szállították. Felesége, kit a hatóság gondnokul rendelt ki az elmebeteg részére, Csanádmegye nyugdíj választmányához fog fordulni, hogy *Szalay* nyugdíját megállapítsa és folyósítsa.

A lippai tüzoltó-egylet jubileuma. A lippai tüzoltó-egylet tegnap ült meg fennállásának harmincöt éves jubileumát. A jubileum előestéjén a tüzoltókar *Vannay Gusztáv* néz. zászlóanyának, *Mindl József* főparancsnoknak és *Grimm Albert* parancsnoknak fátylaszenét adott, mely alkalommal *Szévits György*, Lippa község jegyzője beszédet mondott. Vasárnap reggel tíz órakor ünnepélyes istentisztelet volt, melyet a tüzoltótoronyban díszközgyűlés követett. Ez alkalommal leleplezték az egyesület két parancsnokának olajba festett, életnagyságu arcképét, *Baróthy* főszolgabíró pedig a külön ez alkalomra vert emlékérmeket osztotta ki az egyesület érdemesebb tagjai között. Ezt délelőtt egy órakor százötven terítékű társasbéd követte, melyen az első felköszöntőt *Vannay Gusztáv* egyleti elnök mondotta a királyra. Indítványára az országos tüzoltó szövetség, fővédnökét, *József* főherceget táviratilag üdvözölte a jubiláló egyesület. *Grosz József* dr. apátplébános *Baróthy* főszolgabíróra mondott felköszöntőt.

Vérgengzés mulatság közben. Két véres esemény történt vasárnap Aradon; az egyik a Hajó-utcában egy mulatóhelyen, a másik egyik gáj-külvárosi kocsmában. A Hajó utcában *Geltz Béla* zsebkésével oldalba szurta *Seress József* szobafestőt, kivel előzőleg összeveszett. Az erősen vérző *Seressnek Tisch Mór* dr. tb. főorvos kötözte be sebeit, *Geltzet* pedig *Masztig Emil* rendőrhadnagy a városházára kísértette. A gáji kocsmában tánc közben dulakodás támadt egy leány miatt. Közben a bicskának is szerepe jutott, s egy *Szeccsánszky* Jova nevű leány több veszélyes szurást kapott. A vizsgálatot *Madarász Antal* gáji alkapitány indította meg a vérgengzők kinyomozására. *Szeccsánszkyt Brück Gyula* dr. kerületi orvos az első segély után a kórházba szállította.

Segédlelkész-választás Makón. A makói ev. ref. egyház tanácsa tegnap délután töltötte be a belvárosi segédlelkészi állást, amely *Berecsky Lászlónak*, az amerikai phoenixvillei magyar lelkészi állásra történt megülvása folytán üresedett meg. Három pályázó volt, kik tegnap tartották meg próbaszónoklataikat s nagy többséggel *Zöld Mihály* hmvásárhelyi segédlelkész választott meg.

Uj házak. A város mai közgyűlésén ujonnan emelt épületekre községi adómentességet a következők nyertek: a Minorita rend, Lengyel Ferenc, Purman Antónia, Kontz József, Vas Imréné, Spielman Albert, Groszmuk János, Pintér Lajos, Papp János, Ördög András,

Kaltenhuber Józsefné, Csanádi István, Visi Báláné, Eberlein József, Biris György, May József.

Jótékony adományok. *Luffert Paula* és *Amheimer* Istvánka kisasszonyok Mehaláról gyűjtést indítottak Aradon miniszteri engedély alapján az Erzsébet gyermekkert-egyesület mehalai ovodája és leányiskolája ujjáépítése céljaira. A gyűjtéshez hozzájárultak: Vasárhelyi Béla, Arad-csanádi gazdasági takarékpénztár, Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak főpénztára 10—10 kor., Viktória takarékpénztár, Insitöris Kálmán, Aradi polgári takarékpénztár, X. Y. 2—2 kor., Az adakozóknak e helyen is köszönetet mondanak a gyűjtők.

Táncoktatás. Szathmáry Etelka okl. tánc-tanítón értesíti az érdeklődő szülőket és ifjúságot, hogy a tánc-tanítást folyó évi november havában megkezdji. Elvállal nyilvános colonne vezetését a fiatalság részére, valamint kis gyermekok oktatását, akár colonneban, akár magán házaknál. Megfelelő számú jelentkezők részére külön *bostoncurcuzst* is nyit. Beiratkozni lehet a mai naptól kezdve lakásán: Eötvös-utca 8. szám, I. emelet.

Általánosan el van ismervé az, hogy Weinberger Ferenc jóhírnévként örvendő, szolid ékszerészünknek, Központi szálloda épület, a közönség a legelőzékenyebb és leglelküimeretesebb kiszolgálásban részesül, csakis finom ékszer és valódi „Genfi” zsebbóra, valamint díszesüst és éteszközök dus raktárát a legmelegebben ajánlhatjuk a közönség b. figyelmébe. Saját szakszerű ékszerműhely. Városi és megyei telefon 489.

Minden nőnek tudnia kell, hogy a párisi és bécsi kiállításon arany éremmel kitüntetett Balassa-fele valódi angol Ugorkatej azonnal eltüntet szepelőt, májfoltot és mindennemű tisztatlanságot az arcról és annak gyönyörű üdeséget, fiatalságot kölcsönöz, kár tehát várni, mindenki vegye meg még ma. Ara 2 korona, hozzá való ugorka szappan 1 kor., 8 drb. 2 kor. 40 fill. Poudre 1.20 és 2 kor. Kapható Balassa Kornél gyógyszer-tárában Temesvár, Aradon Vojtek és Weisz uraknál, Krausz Elemér és társai drogueria üzletében, Földes Kelemen gyógyszer-tárában, Tábor Gyula gyógyszer-tárában Pécska-ut 18. sz., ahonnan titoktartás mellett házhoz is lesz küldve. Tessék Balassa fele ugorkatejet kérni.

Porter az őszi vásáron. A Porter cég az őszi vásárokra ígértét be fogja váltani, mert oly kitűnően vezetett és ambiciózus cégnél másként föltételezni nem is lehet. Még soha ilyen nagy nem volt a Porter cég raktára, mint most és ezt bizonyára szívesen hallják a vevők, akik a dus választékra súlyt fektetnek. Porter áruháza mindenféle tekintetben ajánlatos beszerzési forrás. Az ingyentényképek is ez idő szerint remekül sikerülnek.

Dentolin fog-crème a legkedveltebb fog-szépítő. 1 tubus 50 fill. Vojtek és Weisznál, Aradon.

TÖRVENYKEZÉS.

§ Valópör. A kuria a napokban tartott tárgyaláson jogosan kimondta a szétválasztást *Mayer Gyula* kereskedelmi utazó, volt aradi ügynök és *Schlesinger Janka* között, megerősítve ezzel az aradi kir. törvényszék és a nagyváradai ítélőtábla ítéletét.

NAPIREND.

Október 27. Kedd. Róm. kath. naptár: Szabina. — Protestáns naptár: Szabina. — Görög-keleti naptár (október 14.): Paraszkewe. — A nap két óra 22 perckor, — nyugazik 4 óra 33 perckor.

Kölesy-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11¹/₂—12¹/₂ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1¹/₂—2¹/₂ óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Erekiye-muzeum helyisége mellett 21. sz. terem.

Időjelzés. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Enyhe, északon elvélve csapadék, keleten éjjeli fagy.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Fizetésektelenségek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésektelenségekről tesz jelentést: *Rosner Zsigmond*, *Cs.-Mágós*. — *Mihálykóczy Lajos*, *Budapest*. — *Strasser Vilmos*, *Kis-Ujseállítás*. — *Hoffmann Flóra*, *Krakó*. — *Petrovics Nattale*, *Fiume*. — *Thein József*, *Prága*. — *Narancsics Milán*, *Korenica*.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, október 26

Délkeleti. Buzakinálát jó, vételkedv élénk. Szilárd iránzat mellett 50,000 métermássa került forgalomba, közben néhány fillérrel drágább áron. Egyéb gabona-nemek kedvezők, időjárás szép.

Északi. Berlin 1, Páris 15 magasabb.

Zárás 12 órakor.

Buza októberre	7.68 - 7.69
Buza 1904. áprillisa	7.76 - 7.77
Rozs októberre	6.29 - 6.30
Rozs 1904. áprillisa	6.56 - 6.57
Zab októberre	5.40 - 5.41
Zab 1904. áprillisa	5.64 - 5.65
Tengeri 1901. áprillisa	6.15 - 6.20
Tengeri 1904. májusra	5.35 - 5.36
Rapce októberre	11.85 - 11.95

Zárás 5 órakor.

Buza októberre	7.68 - 7.69
Buza 1904. áprillisa	7.75 - 7.76
Rozs októberre	6.28 - 6.29
Rozs 1904. áprillisa	6.59 - 6.60
Zab októberre	5.39 - 5.40
Zab 1904. áprillisa	5.63 - 5.64
Tengeri 1904. áprillisa	6.15 - 6.20
Tengeri 1904. májusra	5.33 - 5.34
Rapce októberre	11.85 - 11.95

Vasúti közlekedés.

— Érvényes 1903. évi október hó 1-től. —

ARADROL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.05
Gyorsvonat reggel	8.18	Személysz. tv. reggel	9.10
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtt	11.51
Gyorsvonat délután	4.21	Személyvonat d. u.	3.32
Személysz. tv. d. u.	4.45	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.35	Szv. Szolnokról este	9.—
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborsinról reggel	6.59
Gyorsvonat délután	12.11	Gyorsvonat reggel	8.08
Soborsinról délután	2.04	Személyvonat d. e.	10.50
Személyvonat d. u.	4.07	Radnáról délután	2.36
Radnára délután	6.35	Gyorsvonat délután	4.06
Gyorsvonat este	7.18	Radnáról vas. és ün. e.	8.13
		Személyvonat este	9.05
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel	6.15	Vegyesvonat d. e.	10.43
Személyvonat d. e.	11.56	Személyvonat d. u.	3.44
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjjel	10.59
Szeged felé:		Szeged felől:	
Személyvonat reggel	5.—	Személyvonat reggel	8.35
Vegyesvonat reggel	7.10	Vegyesvonat este	7.06
Személyvonat d. u.	4.11	Személyvonat este	10.33
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel	6.25	Gurahonczról szm. r.	8.08
Vegyesvonat d. u.	12.06	Vegyesvonat d. e.	11.—
Gurahonczról szm. du.	4.30	Személyvonat este	6.56
		Pankotáról sztv. este	9.20

Motormenetek

Arad—Ul-Szent-Anna—Kétegyháza között.

Kétegyháza felé reg.	7.13	Kétegyháza felől d. e.	12.—
Kétegyháza felé d. u.	12.50	Kétegyháza felől d. u.	5.58

CSARNOK.

Két kóbor lovag.

Irta: Lovik Károly.

(Folytatás.)

II.

Végigsétáltak a muzeum-kerten, amelynek szobrairól olvadni kezdett az odafagyott hó, aztán kimentek a ligetbe. Odakün csendes volt minden, még a jégpálya is, mert már látszólag enyhébb időjárás következett be. Az utak tele voltak sárga lombokkal s ha szél kerekedett, a levelek pörögni kezdtek s ingerkedtek a kutyával, Whip utának szaladt egyiknek-másiknak. Péter pedig mintha valami igen érdekes dolgot látna, megállt és nézte az ebet. Ha némelyik levél hirtelen a magasba szállott s egy cserjén megakadt, a kutya pedig zavartan állt meg, nevetett, ha pedig a kutya elfogta a lombot s rácsapott a körmével, az inas megint kacagott s így szólt: „Eolond állat!” Az ebet egy ideig mulattatta a játék, de aztán egyszerre abbahagyta a dolgot és gyanakodva nézett az égre.

Csakugyan, igaza volt: megindult a hó. Lassu, nagy pelyhek estek a langyos levegőben, akár egy óriási almafa virágai volnának, nem pedig a tél hirnökei. Gyönyörűség volt nézni, hogy szállanak alá a finom pihék: a ma-

gasban egy nagy fehér kerék forgott, komolyan, méltóságosan s a pelyhek hol le, hol fel szállottak, mielőtt a földre hullottak volna. A csönd még nagyobb lett, mint azelőtt s a messze járó emberek, kocsik árnyaknak tetszettek. Péter összecsiszítva ajkait sétált föl s alá; olykor megállt, az égre nézett s hagyta, hogy kinyitott szájába hulljon a hó. A kutya körbe szaladt a fehér gyöpon s meg-megállva lyukakat furt.

Amint a tó felé ballagtak, egy csomó munkás emberre akadtak, akik rongyokba burkolva csizmáikat, a hó eltakarításához láttak. A két csavargó megállt és nézte, hogy folyik a dolog. A hókaparók hoszu sorban álltak föl s aztán mintha kaszálnának, indultak neki a jégtáblának. A sorok közt lassan fehér sáncok képződtek, de ahol öt perc előtt jártak, ott már megint réteg alakult. Péter nagyot nyújtózott és boldogan élvezte, hogy neki nem kell ebben a haszontalan munkában részt venni.

— Mindenképp bolondság az, amit tesztek, — szólt egy vékonypanzú, megdagadt arcu nap számoshoz, amint az a fásasztó sor után visszaérkezett kiindulási pontjához. Először a hó folyton hull, s így hiába dolgoztok, másodsor pedig: a tavasz u y is csak eljön és szét olvastja seprő nélkül is a havat.

A dagadt képű rávetette sötét tekintetét s így szólt:

— Nem mindenki olyan naplopó, mint te. Neked nincs otthon feleséged, hát fogd be a szájadat.

Péter visszahőkölt a gorombaságra, a kutya pedig megijedve a seprőtől, elnyargalt. A dagadt képű visszafordult és tovább dolgozott, az inas pedig haragosan ment tovább. De rossz kedve csakhamar elszállt: a liget tulsó oldalán, a vasuti töltés mellett egy kis házat vett észre, amelynek ablakában már égett a világosság. Kocsma volt, affele kis lebu, amilyen azelőtt sok volt a városerdőben. Szombat este lévén, a sötét mellett vígan szólt a harmonika, az asztalok mellett pedig piros képű alakok könyököltek és pipáztak.

— Nagyon barátságos helynek látszik — gondolta magában Péter és füttyentett a kutyának.

Bementek, jóestét kívántak és leültek egy ócska asztal mellé. Az inas mosolygott s csakhamar baátkozni kezdett egy ezüstfülbevalós ácsnal, meg egy katonasipkás kőmivessel. Még nem mult el öt perc és máris mesés dolgokat hazudott nekik: elmondta, hogy körüljárta a világot, még a pasa háremében is bent volt és Mexikóban golyót kapott a vállába. A jelenlevők nagy tisztelettel hallgatták s közben elismerőleg bólintottak s röhögtek. A kutya is jól érezte magát, lefeküdt a kályha mellé és a tűzbe bámult. Bizonyosan aztgondolta, mennyivel kellemesebb itt heverni, mint a zabos kamrában egerekre fülelni.

Péter hálás akart lenni az elismerésért és bort hozatott. A fülbevalós ács csinos mutaványnyal kedveskedett, megfogott egy palackot és anélkül, hogy kicsusztatta volna a fogából, egy szuszra kiitta. Az inas nevetett és, ő is megpróbálta, de kevesebb sikerrel. A palack kicsuszott a szájából s a bor az inge alá folyt. Mindnyájan nevettek s aztán a kőműves elkezdett játszani a harmonikáján. A társaság énekelt, a kutya pedig panaszosan üvöltött. A kocsmáros a hasát fogta, úgy hahotázott, Péternek a könyei csurogtak.

— Nagyon kedvesek vagytok — szólt nehezen mozgó nyelvvél — de most vigasztaljuk meg a szegény parát.

Megfogta Whipet, ölébe ültette és borba mártott kenyeret adott neki. A kutya eleintén fintorgatta az órat és prüszkölt, de aztán bekapott egy darabot és utána mohón még vagy ötöt. Mikor a hatodikat is lenyelte, egyszerre forogni kezdett vele a világ. Ugy nézte, hogy a padmalyon forgó lámpa kergeti, a szoba pedig mint a motola, forog körülötte. Megijedt, kiugrott az inas öléből és menekülni akart a lámpa elől. Miután az ajtó be volt zárva, körbe futott, ijedten nézve hátra, s kapkodva a fényhez. Amint szaladt, megcsuszott, megbotlott s aztán nagyot zuhanva gurult az ágy alá s menten elaludt.

Péter a kezét dörzsölgette. Menykómód tetszett neki ez a multság, a láрма, a bor, az ezüst fülbevaló ács, meg a harmonika, főként pedig, hogy senkinek nem tartozik a felelőség-

gel s nem kell hallgatnia, mint a grófi házban ahol folyton püsszegték az emberek, mert az uraság fölébred. Ha akarja, kirughatja maga alól a széket, ha akarja beverheti az ablakot, sőt ha úgy tetszik, verekedésre is kelhet. Ugy érezte, hogy ő a legerősebb ember a földön és felvehetné tiz pandurral.

— Kedvem volna egyet birkózni — szólt és feltúrte ujjait. — Hadd látom, ki a legény a csárdában?

Nem telt bele egy perc s már ott dulakodtak az asztal körül. Péter csak homályosan látta hogy kivel akadt össze; a katonasipkás kőműves volt. Egy ideig szabályosan folyt a harc. De aztán ellenfele beieharapott a fülébe s abban a pillanatban az inas az öklével sujított le. Most már megváltozott a kép: sűrűn hulltak az ütlegek, karmolták, tépték egymást és végül felborították az asztalt, melvnek üvegedény i csörömpölve törtek össze. Péter még egy nagy koppanást hallott s aztán besötétedett körülötte.

(Vége következik.)

Nemzeti színház.

Bérlet 27. sz.

Páratlan.

Kedden, 1903. évi október hó 27-én.

MESZLÉNYI ADRIENNE mint vendég:

Egy szegény ifju története.

Színmű 5 felvonásban, 7 képben. Irta: Feuillet Octave. Franciából fordította: Feleki Miklós és Hegedűs L.

SZEMÉLYEK:

Odiot Maxim	Könyves J.	Ivonek. pásztor Szilassy J.
Bévallan	Zilahy Gyula.	Laroquene Csigaházi E.
Laroque	Békes Gyula.	Margit, leánya Meszlényi A.
Laubepin	Györe Alajos.	Helén, nevelő Almásy Lola.
Alain, szolgál	Füredi J.	Aubry asszony Bácsné.
Desmarests	Simon Jenő.	Chamblein Sarkadi A.
Gaston	Mariházi M.	Christine Föti Frida.

Kazdats este 7 és fél órakor.

NYILTTÉR.*

Özv. Nicora Dávidné szül. Serb Mária, a maga és fia Valér, úgy az alulírottak, mint számos más rokon, ismerős és jó barátai nevében megtört szívvel tudatja a felejthetetlen jó fiu, testvér, unoka testvér, rokon és barát

NICORA AURÉL,

m. kir. jószággazdatisztviselőnek,

1903. október 25 én, d. u. 1 órakor, életének 33-ik évében, hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát.

A boldogultnak földi maradványai ok óber hó 27-én, d. u. 2 órakor fognak Kápolna-utca 28. számú házból a gör. kel. rom. hitvallás szertartásai szerint tartandó ima után a helybeli felső temetőben örök nyugalomra tétetni.

Nyugodjék csendesen!

Arad, 1903. október hó 25-én.

Bálint Miksáné szül.	Özv. Dr. Papp Jánosné
Nicora Alexandria és férje,	szül. Nicora Emilia,
Özv. Ille Józsefné szül.	Miklóssy János és neje
Nicora Mária,	szül. Bálint Melánia,
Özv. Philimon szül. Ni-	Bálint Dániel,
cora Julia,	Dr. Vesselinowits Iván,
Özv. Gruits Emilia,	Serb István,
nagynénjei.	Özv. Stanujlovits Urosné
Nicora Ilés és Bálint	szül. Serb Eugenia,
Miksa,	Serb Flóra és Serb Pál,
nagybátyjai.	unoka testvérek.

Csutak Károly, „Entreprise des pompes Funébres“ Arad

Kapható: Vojtek és Weiss-nál. 2531

Városi és megyei telefon 242. szám.

KALMÁR JÓZSEF

VILLANYOS-MŰSZERÉSZ

ARADON, Salacz Gyula-utca 2. szám.

Nagy javító-műhely. • Kerékpár- és varrógép-raktár. • Nagy javító-műhely.

Készít és felszerel **házi, szállodai és szoba-sürgönyöket, telefonokat** minden rendszer szerint, **villámhárítókat** és szócsöveket, inductiós gépeket, legujabb pénztári biztonsági készülékeket legujabb rendszer szerint.

Lelkiismeretes, pontos és jó munkámról, az alatt felsorolt uraságok tanuskodhatnak, a kinnél szerencsém volt három év alatt nagyobb munkákat végezhetni:

Nagys. Almay Olivér ur aicsilli uradalma részére házi-sürgöny berendezés.

M. kir. állami jószágigazgatóság, teljesen új berendezés.

Nagys. dr. Tagányi Sándor ur pankotai uradalma részére teljesen új berendezés.

Nagys. Gutzjár Mihály urnál teljes berendezés.

Nagys. Biró Albert ur kupai uradalmában új berendezés.

Nagys. Urbán Péter urnál Kunágotán új berendezés.

Csálai és baraczkai állami szőlő-telepnel telefon-berendezés hosszútávra

Nagys. özv. Andrényi Károlyné urnónél új berendezés.

Temesvári ev. ref. hitközség Temesvárott, új berendezés.

Deutsch Testvérek Központi Áruházába telefon-berendezés.

Aradvármegye székházánál telefon-berendezések.

Nagys. dr. Tagányi Sándor ur pankotai uradalmában villámhárító-berendezés.

„Függetlenség“ szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda részére telefon berendezés.

„Arad és Vidéke“ kiadóhivatala telefon-berendezése.

Békés-Csabai takarékpénztárnak telefon-átalakítás.

„Diana-fürdő“ házi-sürgöny berendezés.

Fischer Eliz-palota sürgöny és telefon-berendezés.

Goldschmidt Mihály ur sürgöny és telefon-berendezés.

Aradi katonai lövölde teljesen új berendezés.

2184

Városi és megyei telefon 242. szám.

5% a FMKE javára.

5% a FMKE javára.

Nincs jobb mint

a Meer Mór és Fia-féle

„FMKE“ szobapadló-lakk,

mely **rögtön szárad, szagtalan és mosható**, világos sárga, sötét sárga és mahagoni barna színekben. — 1 kilós dobozokban **ára 1 frt.**

Mosható

1998

„FMKE“ parkettamáz,

mely használatra teljesen kész s nagy előnye, hogy nem kell kefélni. Kapható **1 frt 20 kr., 65 kr. és 35 kros** dobozokban

Meer Mór és Fia

festékkereskedésében

és minden fűszerüzletben, ahol csakis fenti néven kérendő.

5% a FMKE javára.

5% a FMKE javára.

Kész butor eladás!

Minden háztartásnál legfontosabb tényező a szép, a jó

BUTOR

És mert a szép és jó butor olcsón, csakis a készítőnél szerezhető be: s kérem a n. é. közönséget, hogy BUTOR szükséglete fedezése végett hozzám, mint készítőhöz bizalommal fordulni sziveskedjen.

Varga József

asztalos mester. 1888

Arad, Kápolna-utca 6.

Tőkepenzések kerestetnek

helybeli pénzügyi vállalat alapításához,

legalább 10.000 korona készpénzzel.

A befektetett összegek föltétlen biztonság mellett, már első évben legalább 7—8%-ot, később 10—12%-ot is jövedelmeznek. Csakis teljes czimű, komoly ajánlatok „Szakember” jelige alatt kéretnek a kiadóba.

2287

Köhögést csillapít

a hirneves és kellemes ízű

Kaiser-féle

mell-bonbon.

2740 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány igazolja a biztos eredményt köhögés, rekedtség vagy katarus és elnyálkásodás ellen. Minden egyéb szert kérünk visszautasítani.

Csomagja 20 és 40 fillér.

Kapható: Gutori Földes Kelemen és Khudy József a Szűz Máriához, Berger Gyula a Szent Erzsébethez címzett és Hajós Árpád gyógyszerárán Aradon. 2281

Nagyszebeni Földhitelintézet.

Földbirtokra és aradi belvárosi szőlőbirtokokra

a legelőnyösebb feltételek mellett engedélyezünk

jelzálogkölcsonöket

10, 15, 20, 25, 30, 35, 40¹/₂, és 50 éves törlesztésre, (amortizációra), melyek általunk készpénzben fizetnek ki.

A kölcsönök közvetítését eszközli

Szücs F. Vilmos Aradon,

ki is mindennemű felvilágosítással szolgál.

Nagyszebeni Földhitelintézet.

Hivatkozással a fenti értesítésre, ugyszintén a f. birtokosság által évek sorain keresztül elismert szolid és sikeres kiszolgálásomra, kérem a f. jelzálog-kölcsönt kereső közönséget, hogy ügyeivel úgy mint eddig, ezentul is bizalommal forduljon hozzám, elveim maradnak a régié.

A bekebelezési költségeket kívánatra előlegezem, a convertálást elintézem, díjjaim a kifizetésekor lesznek a kölcsönből levonva.

Tisztelettel

SZUCS F. VILMOS

ingatlan és földhitel kölcsönintézet 1950

Arad, Boros Beni-tér 22. sz. (gabona-piacz) I. emelet.

Szépítsd arcodat

— ha nem akarsz pénzt hiába kidobni — a világhírű

Hajós-féle

IBOLYA-CRÉMMELE

A bőr által rögtön felszívódik. Remek hatása, többször kitüntetett s a hölgyközönség által legjobbnak elismert készítmény. Eltünteti rövid idő alatt szeplőt, májfoltot, bibircsot, bőrvörösséget és mindennemű arcztisztalanságot.

Egy tégely ára 1 korona.

Ibolya-crème szappan 70 fill.

Ibolya-hölypor fehér, rózsaszín és krém színben I doboz I K. 20 f.

Ibolya-tej nappali használatra I kor.

Bevásárlásnál csakis HAJÓS-féle készítményeket tessék elfogadni.

Kapható a készítő feltalálójánál:

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratoriuma 126

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben,

továbbá Ring Lajos, RozsnyaiMátyás, Tábor Gyula (Gáj) és Vojtek Kálmán gyógyszerész uraknál Krausz Elemér és Társai, Vojtek és Weisz droguista uraknál.

Mindenszentre

nagy választék

koszorukban.

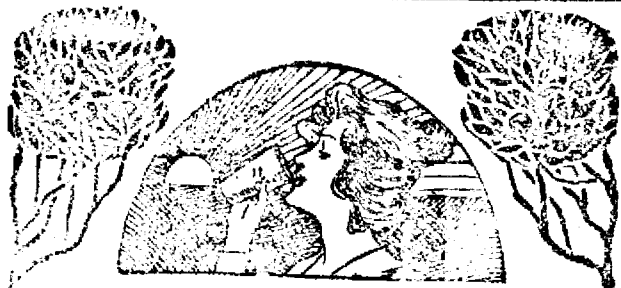
Bádognál 1 frt, 1 frt 20 kr., 1 frt 50 kr., 2 frt, 2 frt 50 krtól egész 8 frtig.
Müvirágnál 75 krtól 2 frtig.

Sirlámpák és mécsek.

Vidéki rendelések pontosan és gondosan lesznek elintézve.

Zimmermann és Eisele

Aradon, a „zöld papagály”-hoz.

Etvágytalanság és emésztési zavarok

egyszerűen eltűnnek, ha állandóan Rehtsi „Templomtörzs” vizet iszunk. Régebbi hasonló bajoknál az erősebb hatású „Styriaforrás” biztos hatása.

Nagybani raktár Magyarország részére: Hofmann József Budapest, Báthory-utca 8. 2580

Arad legregibb kerékpár és varrógép javító műhelye és raktára, Szabadság tér 7 sz.

Hammer Vilmos

villany-műszerész.

Telefon szám 96.
Elsőrendű drezdai kerékpárok.

Raktáron

Singer karikahajós varrógépek

műhímezésre, továbbá

zajtalan járásu Singer varrógépek 32 forintért öt évi jótállás mellett.

Villanycsengő

és 1891

telefon-berendezést

szakszerűen és jótállás mellett vállalok. — Nagy raktár kerékpár és varrógép alkatrészekben.

Varrónő,

aki a legkompjúkáltabb toltetteket

elismert jó ízléssel

és gyorsasággal készít

ajánlkozik házakhoz.

Számos megkeresések Kápolna-utca 2 sz. ajtó 4. 2067

1890—1903. tk. sz.

Árverési feltételek.

Kraszl Henrik és neje Ippai János végrehajtónak Csizoczký Sándor örökösai végrehajtást szenvedettek ellen 2000 kor. s jár. iránti végrehajtási ügyében.

1. Az 1903. évi november hó 14. napjának d. e. 9 órakor Paulis községházánál megtartandó nyilvános árverés alá bocsáttanak a m. radnai kir. bíróság területén levő, a paulisi 425. tjkvi A. I. 1. rsz. (678—679.) hrzi sz. b. l. telkes háza 1588. kor. és a paulisi 876. tjkvi 1449. hrzi sz. egész szőlőre 6 kor. ezennel megállapított kikiáltási ártan.

2. Ezen árverésen a fent körülírt ingatlanok a kikiáltási áron alul is eladatul fognak.

3. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát, vagyis 158 kor. 80 fil-

lért és 60 fillért keze pénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1 én 3333. sz. alatt kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni.

4. Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben és pedig az 1-sőt az árverés napjától számítandó 15 nap alatt, a 2-at ugyanazon naptól számítandó 30 nap alatt, a 3-at ugyanazon naptól számítandó 45 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 5 százalékos kamatokkal együtt az 1881. évi decz. hó 6-án 39,415 I. M. sz. a kelt rendeletben előírt módon a m. radnai kir. adóhivatalnál, mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

5. Vevő köteles az ingatlant terhelő és az árverés napját követőleg esedékes adókat és átruházási illetéket viselni.

6. Vevő a megvett ingatlanok birtokába a vételi bizonyítványok alapján lép és azoknak haszna őt illeti.

7. A vevőnek a vételi bizonyítvány az 1881. LX. t. cz. intézkedései értelmében csak az esetben fog kiadani, ha az árverés napjától számított 15 nap alatt az idézett t. cz. 187. § a intézkedésének megfelelő utóajánlat nem tértik.

8. A tulajdonjognak vevő javára bekebelezése csak a vételár és kamatainak teljes lefizetése után fog hivatalból elrendelteni.

9. Amennyiben a vevő az árverési feltételek bármelyikének eleget nem tette, az általa megvett ingatlanra az érdeket felek bármelyikének kérelme következtében az 1881. LX. t. cz. 185. §-a szerint vevő-veszélyére és költségre, bánatpénzének elvesztése mellett újabb árverés fog elrendelteni.

M. Madnán, 1903. évi szeptember hó 8-án.

A kir. járásbírószág telekkvi hatósága.

2294

Polgár,
kir. albiró.

MINDEN HÖLGYNEK SZÜKSÉGES ARCZBŐRE MEGVÉDÉSÉRE A FOLDES-FÉLE MARGIT-CREMET

használni

Ezen kitűnő összeállítású és most már az egész művelt világban elterjedt készítmény nem záros kétség, hanem a bőr által azonnal felszívódó készítmény. Teljesen ártalmatlan és ezért bármely hosszú ideig használva sem árt. Pár napi használat után megszüntet szepitő májfoltot, bőrtakát (mitesser) és minden arczszíntéltánságot. Masszához használva eltünteti redőket, nimbóhevet stb.

Használaton az összes készítmények valódiak, a melyek ezimeres védjeggyel vannak lezárva.

Hamisítványoktól tessék óvakodni!

Egy tégely ára 1 korona. 1589

Margit szappan 70 fillér. Margit powder 1 kor. 20 fill.

Kapható Aradon az összes gyógyszerterekben és drogueriában.

Ápátfalván: Tar Imre, Bányában: Fodor István, Várbán: Acsai, Borosjenőn: Pinter Ferenc, Boros-Sebáson: Zaugari Gyula, Berzován: Székely Sándor, Cs. Aradon: Bonomi Antal, Cs. Palozsán: Nagy Albert, Csarabán: Becka Árpád, Elekben: J. P. Pecker István, Földiákon: Boros Károly, Glogovácson: T. Zombory János, Gurgonyon: Molnár István, Gyóron: Masznik Dániel, Kis-Jenőn: Bayer György, Kézvárosban: Schögl Pál, Kápolnán: Fejes Lajos, Körtveken: Hackenberger László, Mezőgyárában: Kelecsényi Ferenc, Mező-Kovácskúrtán: Szabó Viktor, M. Radnán: U. Kossuth Pál, Nagy-Halmán: Hauerer Adam, Nagy-Zerinden: Vály Géza, O-Peckán: Kókusz János, Pankóton: Fossóvit Gusztáv, Pivvaroson: Szabados József, Székelyvárosban: Fromm D. Traugott, Székesfehérváron: Csiky László, Székelyvárosban: Károlyi Kálmán, Székelyvárosban: Hauerer Sándor, Tapolcán: Kuntz János, és Új-Aradon: Törnyő Géza urak gyógyszerteráiban.

Mélyen tisztelt hölgyközönség figyelmébe.

Fűzőraktárunk tulhalmozottsága folytán raktáron levő

divatos fűzőinket

félárban árusítjuk.

Kérjük helybeli, ugyszintén vidéki tisztelt vevőinket áraink olcsóságáról meggyőződni sziveskedjenek.

Mérték utáni rendelések rövid idő alatt eszközöltetnek

Brassay Testvérekénél

Aradon, Forray-utca.

APRÓ HIRDETÉSEK.**Egy 4 esetleg 5 szobás**

lakás november hó 1 ére olcsón kiadó, Halász-utca 27. 1968

Kerések

egy oly szakképzett egyént, ki vállalkoznék arra, hogy a felső kereskedelmi iskola első osztályát végzett, de ismétlésre uiasított fiammal, még ez iskolai évben arra vállalkozna, hogy úgy az első, mint a második osztályból kiképezné és vele sikeres vizsgát tételne. Czim megtudható a kiadóhivatalban. 2255

Házmesternek

megvizsgelt ki munkákhoz értő fiatal pár felvétetik Szabadság-tér 17. szám a. 2284

Képzett vaskereskedő

transitó vasgyári raktár vezetésére provízió ellenében, azonnal ellátást nyerhet! — Czim a kiadóhivatalban. 2270

Egy eczet gyár

a vidéken, biztos vevőkörrel, eladó, vagy bérbeadandó. Esetleg társ kerestetik, ki 6000 koronával rendelkezik. Tiszta haszon 25%. Czim a kiadóhivatalban. 2266

Weitzer János toll.

Doboza 2 kor. 40 fill.

Nikkelezett aczélból 2252

Kapható: **Ingusz I. és Fianál.** Telefon 517.

Két szobás udvari lakás

november 1-től kiadó. Csiky Gergely-utca 18. szám. 2269

Házmesternek ajánlkozik

óvadékképes gyermektelen házaspár. Czim a kiadóhivatalban. 2278

Nagy-körut 5.

számu házban egy 5 szobás utcai lakás kiadó november 1-ére. 2295

Költözködési idényre

ajánlom zárható, tiszta, patentírozott butor szállító kocsijaimat úgy helyben, mint vidékre a legolcsóbb ár mellett. Költözködések helyben ruganyos kocsikon, olcsón jótállás mellett eszközöltenek. 2297
Ellás Lipót Fia.

KINTZLER ZOLTAN

Cronometer műórák és ékszerész

Arad, **Andrássy-tér 20. (Régi Arena.)**

Kizárólag finom

óra és ékszer

kapható. 1831

Pontos és szolid kiszolgálás!

Éz a legfontosabb

nem kell elköltözés esetén, vagy más esetben feleslegessé váló butorokat ponton áron eladni, megveszem én azokat, ugyszintén

uraságoktól levetett ruhákat

a legeslegmagasabb árban.

Kivánatra házhoz is megyek.

Roth A.

butorvétel és eladás.

Árpád-tér 4. sz. (a zsidótemplommal szemben). 1471

Kiadó lakás.

Egy négy szobából

és

mellékhelyiségekből álló

első emeleti lakás

Asztalos Sándor-utca 1. sz. a.

kiadó.

Értekezhetni lehet: Dr. Kertész Miksa ügyvédnél ugyanott.

A pécskai takarékpénztárnál**gyakornok**

kereskedelmi képzettséggel, 600 korona kezdő fizetés mellett

felvétetik.

Az állás azonnal elfoglalandó. Kérvények, bizonyítvány másolatokkal, az alulírott igazgatóságához adandók be.

M.-Pécska, 1903. évi október hó 26-án.

2286 Pécskai takarékpénztár igazgatósága.

Aki egy csésze jó teát óhajt élvezni, kérje mindenütt a világ legjobb és legfinomabb teáját, és az az

INDRA TEA,

mely Chinának, Indiának és Ceylonnak legfinomabb tea keveréke. — Valódi csak eredeti csomagolásban.

Raktárakat a hirdető táblák mutatják. 2123

Főraktár: **Fejér Gyula, Arad.**

Arad legnagyobb óra és ékszerraktára.

DEUTSCH IZIDOR

órák és ékszerész

ARAD, TEMPLOM-UTCZA

Minorita-palota.

Alkalmi vételek és eladások.

Legnagyobb választék és legolcsóbb bevásárlási forrás.

Ékszertárgyak,

tört arany és ezüstneműek készpénzért a legmagasabb árcsökkentéssel megvételnek vagy más új tárgyakra átcsereleltenek. 1897

— Kéretik kísérletet tenni. —

Pénzt, sok pénzt,

havonként 1000 koronáig kereshet mindenki tisztességesen minden szakismeret nélkül. 2026

Küldje be czímét B. 936. jelige alatt a következő czimre: Annoncen-Abteilung des „Merkur“ Mannheim, Meerfeldstr.

Uraságoktól levetett

téli és nyári ruhákat

a legmagasabb áron veszek.

Kivánatra házhoz is megyek. Továbbá használt butorokat is veszek és olcsó áron eladok. 2121

Menczer Márton

Arad, Petőfi-utca 7. sz.

M. kir. szabadalmazott

Tüzi fecskendők

és hozzávaló mindennemű tömők (csövek)

Községeknek legalkalmasabb, mert homokos és sáros víz használatánál sem tagadják meg a szolgálatot, — a gép jó működésért 3 évi jótállás (ingyen javítás).

M. kir. szabadalmazott

Borszivattyuk

és hozzá való legjobb minőségű gumi csövek gyári áron.

A szivattyu hengerből a bor utolsó cseppig kifolyik, ezáltal a szivattyu nem remlik és a bort nem ronthatja, a gépezet jó működéséért 3 évi jótállás, ingyen javítás.

K u t a k

a hozzávaló csövekkel gyári áron.

Hőnig Frigyes

harangöntőnél 1418

Arad, Rákóczy-utca 28. sz.

Mindennemű javítások elfogadtnak.

Van szerencsénk a t. vevőközönséget értesíteni, hogy üzletünkben szenvedett **tűz-kárunk** liquidatioja befejezést nyervén, **sérült és sértetlen árukból** álló raktárunkat és pedig különösen:

czérna-vászon, asztalneműek, ruhakelmék és selymekből

álló dus választékunkat **igen olcsó** áron t. vevőink rendelkezésére bocsátjuk.

Tisztelettel

ROSENBLÜH H. és TARSA.

Van szerencsém tisztelettel tudat-
ni, hogy az őszi idényre valódi
igen szép értékes antique

PERSA ÉS SMYRNA

szőnyegek érkeztek, melyeknek
megtekintésére a műértő közön-
séget bátor vagyok meghívni és
egyben dusan felszerelt raktáro-
mat szőnyeg, függöny, ágyterítő,
paplan, matracz, gyapju-takaró,
valódi linoleum és pokróczban
ajánlani.

DOMÁN SÁNDOR

Arad, Szabadság-tér 17.